

Mateřská škola a Školní jídelna Kralice na Hané, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Inovovaná verze od 1.9.2022

**„Zajímavý svět a já ho chci
uvidět“**

Čj: 30/2022

**ŠVP PV vydala ředitelka školy Bc. Alena Laníková
V Kralicích na Hané dne: 1.9.2022**

Obsah

Zajímavý svět a já ho chci uvidět	1
1. Identifikační údaje o mateřské škole	4
„Zajímavý svět a já ho chci uvidět ...“	4
2. Obecná charakteristika školy	7
3. Podmínky vzdělávání	8
3.1. Věcné podmínky mateřské školy	8
3.2. Životospráva mateřské školy.....	8
3.3. Psychosociální podmínky mateřské školy.....	9
3.4. Organizace chodu mateřské školy	9
3.5. Režim dne v mateřské škole.....	10
3.6. Organizace adaptačního režimu u nových dětí	12
3.7. Řízení mateřské školy	13
3.8. Personální a pedagogické zajištění mateřské školy.....	14
3.9. Spoluúčast rodičů	14
4. Organizace vzdělávání	16
5. Charakteristika jednotlivých tříd mateřské školy	17
6. Charakteristika školního vzdělávacího programu mateřské školy	19
7. Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu	21
1.1. Víťame tě ve školce, buďme kamarádi.	21
1.2. Kedyž vládne podzim.....	25
1.3. Zima – ledová krása, radosti vánočního období.....	30
1.4. Dívej se, tvoř a povídej... ..	34
1.5. Jaro – radost z nového života... ..	38

1.6.	Dome, domku, domečku, kdo v tobě bydlí?	42
1.7.	Bezpečné putování po naší Zemi... ..	46
8.	Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí nadaných.....	50
1.1.	Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními (dále také „PPO“).....	50
1.2.	Systém péče o děti s PPO	51
1.3.	Podmínky vzdělávání dětí s PPO	51
9.	Vzdělávání dětí nadaných	51
10.	Zásady pro práci s integrovanými bloky	53
11.	Třídní vzdělávací programy	54
12.	Systém evaluace	55

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Zajímavý svět a já ho chci uvidět ...“

Název školy:	Mateřská škola a Školní jídelna Kralice na Hané, příspěvková organizace
Zřizovatel školy:	Městys Kralice na Hané, Masarykovo nám. 41, 798 12 Kralice na Hané
IČO:	70 981 264
Sídlo školy:	Zátiší 91, 798 12 Kralice na Hané
Ředitelka školy:	Bc. Alena Laníková
Telefon MŠ:	582 368 927
e-mail:	m.skola@kralicenahane.cz
www stránky:	http://www.mskralicenahane.xf.cz
Typ školy:	mateřská škola s celodenním provozem
Kapacita:	79 dětí (jedna třída homogenní, dvě částečně věkově smíšené)
Věková kategorie dětí:	3 - 6 let (případně 7 let při odkladu povinné školní docházky)
Provozní doba:	06:30 - 16:30 hod.
Součástí:	školní jídelna – kapacita 179 stravovaných (pro MŠ a ZŠ Kralice na Hané)

Účel a předmět činnosti mateřské školy je vymezen § 33 zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školského zákona) a prováděcími předpisy.

- Podpora rozvoje osobnosti dítěte předškolního věku, podílení se na jeho zdravém citovém, rozumovém, tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů
- Vytváření základních předpokladů pro pokračování vzdělávání

- Napomáhání vyrovnávání nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání
- Poskytuje vzdělávací péči dětem s podpůrnými vzdělávacími opatřeními.
- Poskytuje povinné předškolní vzdělávání pro děti v posledním ročníku docházky do mateřské školy

Povinné předškolní vzdělávání

Tato povinnost se vztahuje:

- na státní občany České republiky (ČR), kteří pobývají na území ČR déle než 90 dnů,
- a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří pobývají v ČR déle než 90 dnů,
- na jiné cizince oprávněné pobývat v ČR trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů,
- na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Pokud ještě dítě do mateřské školy nedochází, musí ho zákonný zástupce přihlásit ve spádové nebo jím vybrané mateřské škole v termínu zápisu.

Nepřihlášení dítěte nebo zanedbání péče o povinné předškolní vzdělávání je považováno za přestupek.

Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

Postup přijímání k předškolnímu vzdělávání:

1. Zákonný zástupce se rozhodne, v jaké mateřské škole požádá o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Přednostně bude dítě čtyřleté a starší dítě přijato ve spádové mateřské škole. Školský obvod pro spádovou mateřskou školu určuje zřizovatel školy – obec – v obecně závazné vyhlášce obce, o vymezení školských obvodů spádové mateřské školy.
2. Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května. Přesné datum a místo stanoví ředitel konkrétní mateřské školy a spolu s kritérii pro přijímání je zveřejní způsobem v místě obvyklým (např. zveřejní na webových stránkách nebo vývěskách mateřské školy, na webových stránkách zřizovatele školy apod.).
3. Zákonný zástupce podá žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Zákonný zástupce nemusí dokládat u dětí, pro které je vzdělávání povinné, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním.
4. O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitel konkrétní školy ve správním řízení bezodkladně, nejpozději do 30 dnů nebo do 60 dnů ve složitějších případech.

Jiné možné způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání dítěte:

- individuální vzdělávání dítěte – oznámí zákonný zástupce písemně v době zápisu nejpozději do konce května (pokud se bude individuálně vzdělávat po převážnou část, nebo celý školní rok), uskutečňuje se následně bez docházky dítěte do mateřské školy; informace poskytne ředitel konkrétní školy. Povinností zákonného zástupce je zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojení očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v mateřské škole (nejedná se o zkoušku), rodič pouze obdrží doporučení pro další postup při vzdělávání.
- Dítě může být vzděláváno doma rodičem, jinou osobou, nebo může navštěvovat jiné zařízení, než je mateřská škola.
- vzdělávání v přípravné třídě základní školy (určené pouze pro děti s uděleným odkladem školní docházky) a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální - informace podá ředitel konkrétní základní školy nebo základní školy speciální; zákonný zástupce musí přijetí oznámit ve spádové mateřské škole;
- vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky; zákonný zástupce musí přijetí oznámit ve spádové mateřské škole.
- Povinné předškolní vzdělávání trvá případně i ve školním roce, pro který byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky a je ukončeno až začátkem plnění povinné školní docházky.

Účel a předmět činnosti zařízení školního stravování (školní jídelna, školní jídelna-výdejna) je vymezen § 119 školského zákona a příslušnými prováděcími předpisy.

Školní vzdělávací program MŠ Kralice na Hané vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (leden 2018), který stanovuje zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, podmínky průběhu vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními. Stanoví popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání ve škole uskutečňuje. Stanoví časový plán, odpovědnost a nástroje, kterými škola svoji činnost vyhodnocuje.

2. Obecná charakteristika školy

- Mateřská škola má tři třídy (jedna homogenní, dvě heterogenní), šest učitelek. O plynulý provoz MŠ se starají tři provozní pracovnice. Součástí školy je školní jídelna se třemi zaměstnanci - vedoucí školní jídelny, kuchařku a pomocnou kuchařku. Školní jídelna vaří také pro žáky a zaměstnance Základní školu Kralice na Hané.
- Kapacita MŠ je 79 dětí. Vzhledem k tomu, že do MŠ jsou přijímány děti již od 3 let, jsou třídy věkově rozlišené – třída mladších dětí od 3 do 4 let a dvě třídy starších dětí 4 – 5 let a dětí v posledním roce před nástupem do základní školy 5 – 7 let.
- MŠ má vlastní zahradu v areálu školy. Hřiště s umělým povrchem pro pohybové aktivity a míčové hry v sousedství školní zahrady. Má také ideální podmínky na vzdělávání v rámci ekologické a environmentální výchovy dětí, rozvoje pohybu, zdatnosti, otužování, nedílným záměrem je také rozvoj polytechnického vzdělávání dětí. Jsou to východiska pro naše vzdělávací záměry a realizaci činnostního a požitkového vzdělávání spolu s výchovou ke zdravému životnímu stylu.
- V blízkosti mateřské školy je základní škola, kam odchází většina dětí zahajujících školní docházku. V rámci spolupráce postupně seznamujeme předškolní děti s prostředím základní školy, aby se mohly lépe adaptovat v roli školáka, ale také organizujeme společné akce (nebo akce děti pro školáky a opačně, společný zápis do ZŠ, tvořivé dny či sportovní aktivity na školní zahradě, hřišti), také zapojení do aktivit městyse.
- Vzdělávání v mateřské škole vychází z podmínek, které je třeba při vzdělávání dodržovat a jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami (jsou to materiální, personální a pedagogické podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace zajištění chodu školy, řízení školy, spoluúčast rodičů, přístup ke vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními a dětí nadaných), z potřeb dětí, invence učitelek, místních podmínek a v neposlední řadě z finančních podmínek. Částečnou nevýhodou pro návštěvy aktivit pořádaných mimo městyse je finanční náročnost dopravy (částečně řešená příspěvky městyse, rodičů).
- V mateřské škole děti mohou realizovat v rámci programu i své dovednosti v doplňkových aktivitách, a to dle zájmu dětí a zákonných zástupců i invence učitelek (kroužek pohybový, logopedická péče o děti s lehkými vadami řeči). Kroužky povedou kmenové učitelky. Nadstandardní aktivita – seznamování s anglickým jazykem – bude pořádáno mimo ŠVP PV, a to pouze v odpoledních

hodinách. Nelze narušit dopolední program tříd, zvláště když všechny třídy školy jsou obsazeny a MŠ nemá volnou místnost pro tuto aktivitu.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky mateřské školy

- Objekt mateřské školy je typizovaná budova, která se nachází ve vhodně upravené zahradě.
- Vybavení pracoviště je na dobré úrovni, děti mají samostatný přístup k hračkám, pomůckám a materiálům. Ve třídách je dostatek pomůcek a hraček, je třeba doplnit didaktické pomůcky pro nejstarší děti, pro námětové hry – kuchyňka, vybavení pokojíčku, apod...
- Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které vyhovují frontálním činnostem a individuálním hrám, socializaci dětí či skupinových hrám.
- Dětský nábytek je standardní. Tělovýchovné nářadí je postupně dovybavováno, bylo umístěno do tříd, čímž byla posílena aktivní manipulace s ním v rámci změn programu či potřeb dětí. Dětské sezení je velikostí židlí a stolků zařízeno dle antropometrických požadavků.
- Všechny prostory splňují hygienické a bezpečnostní normy a platné předpisy.

3.2. Životospráva mateřské školy

- Školní jídelna (v areálu MŠ) připravuje dětem stravu dle zásad projektu „Zdravá školní jídelna“ (projekt zaštiťuje KHS Olomouc – síť zdravých školních jídelen), vaří také pro žáky malotřídní Základní školy Kralice na Hané. Děti mají během dne dostatek tekutin, v rámci zdravé životosprávy budeme dětem nabízet vždy dva druhy tekutin, z nichž jeden bude neslazený.
- Je zajišťován pravidelný denní rytmus s flexibilním řádem, učitelky odpovídají za to, že jsou naplňovány individuální potřeby dítěte.
- Děti jsou dopoledne nejméně 2 hodiny venku, pokud to dovolí počasí (nevhodné: silný mráz pod - 10 st. C, inverze, horko, silný vítr) - zodpovídá učitelka ranní směny.
- Individuální potřeba odpočinku je zajištěna jak odpočinkem, spánkem, tak i klidovou herní činností dětí (odpovídá učitelka odpolední směny).
- Pedagogický sbor je dětem přirozeným vzorem zdravého životního stylu.
- V oblasti stravy spolupracuje vedení MŠ a Klubem rodičů se školní jídelnou při zavádění racionální stravy při vytváření zdravých stravovacích návyků dětí.

- Na děti 3 leté bere škola individuální ohled jak v činnostech, tak v režimu dne a ind. potřeb jednotlivých dětí.

3.3. Psychosociální podmínky mateřské školy

- Sociální prostředí mateřské školy je bezpečné, personální vztahy jsou nově v pozitivní rovině.
- Nově příchozí děti mají zajištěn adaptační režim.
- Každá věková skupina má svá specifika, ta jsou respektována.
- Oblast pedagogického působení na děti v oblasti psychosociálních podmínek se řídí plně Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (leden 2018)

3.4. Organizace chodu mateřské školy

- Organizace mateřské školy se řídí režimem dne, který upravuje chod mateřské školy a je součástí pracovního plánu školy. Děti jsou rozděleny do tří tříd (přízemí dvě, patro jedna třída).
- Za organizační chod a předškolní vzdělávání odpovídá ředitelka školy.
- Přijímání dětí do tříd pracoviště je dáno vnitřní předpisem mateřské školy.
- Vzdělávání ve všech třídách je realizováno v rámci plnění Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV) prostřednictvím aktuálního ŠVP PV.
- Ze ŠVP vychází třídní vzdělávací programy, které připravují učitelky společně v každé třídě.
- Zaměření tříd bude realizováno až na základě vyhodnocení vstupní diagnostiky skupiny dětí v jednotlivých třídách a na základě zájmu rodičů a invence učitelek (třída nejmenších – adaptace, základy hygieny, společenského chování, nastavování pravidel chování, příjemné vzdělávání; střední třída – zaměření na tělovýchovné aktivity, rozvoj zdatnosti, GMR, jazykové výchovy...; nejstarší děti – příprava dětí na přijetí role školáka –posilování všech kompetencí dle RVP PV k pokračování v dalším vzdělávání, kroužky, nadstandardní aktivity).
- Všechny pedagogické pracovnice se vzdělávají v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, a to dle ročního plánu DVPP.
- Služby pedagogů jsou nastaveny tak, aby byla při všech činnostech zajištěna dětem bezpečnost a zdravý osobnostní rozvoj při naplňování cílů vzdělávání, pokud to provoz dovolí, jejich pracovní směny se překrývají 2,5 hod. denně.
- Všechny pedagogické pracovnice se řídí principy a zásadami vzdělávání předškolních dětí dle RVP PV a dohodnutými pravidly v pracovním týmu.

- Všichni pracovníci se řídí danými zákony a předpisy, povinnosti, pravomoci a úkoly pracovníků jsou vymezeny v zákoníku práce, ve školním řádu MŠ a ŠJ, pracovním řádu, organizaci provozu a vnitřním režimu, dále pokyny ředitelky školy.
- Mateřská škola zve rodiče ke spolupráci, rodiče mají možnost účastnit se předškolního vzdělávání přímo ve třídě, kde se vzdělává jejich dítě, ale omezeně, dle předchozí domluvy s učitelkou ve třídě. Rodiče vstupují do třídy pouze v případě, že chtějí s učitelkou vyřídit organizační záležitost či informovat o jeho zdravotním stavu. Rodiče i škola se řídí školním řádem bez výjimky.
- Mateřská škola spolupracuje s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních vzdělávacích problémů dětí a před zahájením povinné školní docházky, v případě vzdělávání dětí s PPO (logoped, PPP, SPC, ZŠ).
- Informace o životě školy jsou publikovány na www stránkách, které jsou aktualizovány zpravidla jednou týdně.
- **Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech:**
 - v mateřské škole zapsané v rejstříku škol a školských zařízení,
 - po dobu 4 souvislých hodin denně,
 - začátek povinné doby ředitel školy stanoví mezi 7. a 9. hodinou a je uveden ve školním řádu.

3.5. Režim dne v mateřské škole

- Denní řád bude ve všech třídách dostatečně pružný, učitelky budou reagovat na individuální možnosti či přání dětí, jak jejich aktuální potřeby, či nenadálé situace. Režim se musí podřídít pevné době pro podávání stravy, tj. 9,00 – 9,20 hod. (přesnídávka), 12,00 – 12,30 hod. (oběd), 14,15 – 14,30 hod. (odpolední svačina).
- Doba pobytu venku je stanovena od 9,30 – 12,00 hod., odpoledne dle počasí a programu třídy.
- Činnosti, které probíhají v rámci programu dne, respektují potřeby, zájmy dětí, jsou připravovány tak, aby v nich byly plněny cíle vzdělávání stanovené ŠVP, aby korigovaly individuální speciální potřeby dětí, aby byly zacílené k naplňování kompetencí dítěte v posledním povinném ročníku docházky do MŠ.
- Do vzdělávání v dopoledních hodinách lze zařadit pouze kroužek vedený kmenovou učitelkou, nadstandardní, za úplaty (AJ) a hravou jógu (vedeno za úplaty cizí lektorkou) pouze v odpoledních hodinách.
- Do denního programu budou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity (vhodné i na terase či zahradě školy) tak, aby příliš nesvazovaly režim dne a staly se přirozenou součástí hrových činností. Pokud učitelka připraví zdravotně-preventivní a pohybové aktivity, je odpovědná za to, že opravdu budou mít cílený zdravotní účinek, k tomu využijí metodiku tělesné výchovy s respektováním

nových náhledů na zdravotně-tělovýchovné aktivity, učitelky, které mají zkušenosti např. s jógou, mohou využívat její prvky, ale vždy v souladu se zdravotním hlediskem a individuálními schopnostmi a věkovými zvláštnostmi předškolního věku dětí.

- V rámci přirozených pohybových aktivit ve třídách (pokud tyto aktivity není možné provádět venku), dají k dětem k dispozici tělovýchovné nářadí a náčiní ke spontánním hrám, spolu s dětmi přitom vytváří pravidla bezpečného pohybu.
- Učitelka jako jedno z hlavních kritérií v rámci režimových aktivit dbá na to, aby byl denní program vyvážený, poměr spontánních a řízných činností v rovnováze, a to včetně aktivit, které budou probíhat nad rámec běžného programu.
- Vzhledem k přirozenosti dětí poznávat, objevovat, experimentovat, učit se pokusem a omylem, musí být veškeré aktivity organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní aktivitě. Doplnit postupně do tříd materiály, didaktické pomůcky k objevování, experimentům, pokusům, konstruování atd.
- Dbát na to, aby při činnostech děti měly možnost realizovat se svým vlastním, individuálním tempem, v rámci toho je vhodné nechat výtvary a nedokončené činnosti dětem k pozdějšímu dokončení, najít ve třídě, chodbě místo, kde děti mohou dotvářet a dlouhodoběji uchovávat svá „díla“.
- Učitelky jsou povinny vytvářet podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnost, děti mají možnost vybrat si velikost skupiny pro svou hru a činnost; děti v posledním ročníku docházky jsou vedeny ke splnění úkolu, zodpovědnosti, pečlivosti i k hodnocení výsledků své práce (možnost převzít prvky alternativního programu Začít spolu, Montessori).
- Učitelka respektuje osobní soukromí dětí (klidný kout, neúčast na programu, soukromí v osobní hygieně).
- Učitelka odpovídá za to, že pomůcky a materiál potřebný k aktivitám dne má přichystané, využívá vybavení školy, vede děti k šetrnému zacházení, úklidu. Drobné poškození řeší samostatně (také ve spolupráci s rodiči).
- Naplňování individuálních kompetencí dětí bude sledováno a připraveno k zapracování do analýzy školního roku. Projekty jednotlivých kroužků předloží odpovědné učitelky do konce září v daném školním roce.
- Minimálně je omezováno slučování dětí do tříd, kromě ranního scházení a odpoledního rozcházení (z organizačních důvodů nelze se scházet a rozcházet pouze ve svých třídách).
- Ranní scházení a odpolední rozcházení do tříd je prováděno přirozeně, jsou respektovány potřeby dítěte např. činnost dokončit či převzít do své třídy.
- Plně je respektována doba podávání jídla, pobytu venku (min. dvě hodiny čistého času) a odpoledního odpočinku formou spánku a klidových činností mimo lehátko.
- Učitelky v režimu dne mají stále na vědomí, že děti musí průběžně pít, cíleně u dětí vytváří návyk průběžného příjmu tekutin.

- Při pobytu venku – na vycházkách – učitelky používají při přechodu silnice terčík, reflexní vesty – první a poslední dvojice dětí, dbát zvýšené opatrnosti.
- Režim dne v 1. třídě se řídí časovým rozpisem pro nejmladší děti (dřívější pobyt venku, oběd i odpolední odpočinek)

3.6. Organizace adaptačního režimu u nových dětí

- Rodinám, které se zajímají o zápis do MŠ, škola nabízí seznamovací návštěvu v mateřské škole.
- Rodinám, jejichž děti jsou do MŠ zapsány, nabídneme po určitou dobu (podle individuálních potřeb dítěte) pobyt s dítětem v MŠ (max. týden), pobyt zkracujeme podle toho, jak dítě přivyká.

V adaptačním období doporučujeme:

- využít možnost přinést oblíbenou hračku, která připomene dítěti domov
- dohodnout s rodiči předem, jak sladit domácí zvyklosti s uspořádáním dne v MŠ (dotazník při nástupu dítěte do MŠ)
- nenásilně a postupně připravovat dítě na uspořádání dne v MŠ (režimové činnosti, sebeobsluha, stolování)
- doporučujeme vyloučení ranního spěchu, pohodové ranní předávání dítěte učitelce
- navázání citového vztahu mezi učitelkou a dítětem
- laskavá pomoc učitelky a provozních pracovníků dítěti při činnostech, které nezvládá
- posilování pozitivního pocitu dítěte, že je kladně přijímáno
- kladení takových požadavků na dítě, které je schopné zvládnout
- Úspěšné zvládnutí vstupu dítěte do mateřské školy znamená, že učitelka získala dítě natolik, že se samo a opakovaně začíná pobytu v mateřské škole dožadovat, těší se na učitelku a nové kamarády.
- Zvlášť intenzivní a empatickou péči věnovat při adaptaci dětem ve věku 3 let.

3.7. Řízení mateřské školy

- Mateřskou školu řídí ředitelka školy, která je současně statutárním zástupcem organizace. V době její nepřítomnosti je pověřena jedna z učitelek.
- Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada školy, jejímiž členy jsou všechny učitelky.
- Ředitelka školy vydává ŠVP PV, který je projednán pedagogickou radou a je základním dokumentem předškolního vzdělávání mateřské školy.
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny (v pracovních náplních), jejich dodržování kontroluje ředitelka školy a vedoucí školní jídelny (dle svých pravomocí).
- Veškeré připomínky, náměty, žádosti, dotazy, stížnosti či petice týkající se činnosti školy jako celku zákonní zástupci směřují k ředitelce školy (osobní schůzka, e-mailová pošta, schránka důvěry apod.), informace a připomínky vztahující se ke třídě, zákonní zástupci řeší s učitelkami ve třídě, pokud nebudou spokojeni, obrátí se na ředitelku školy.
- Provozní pracovníci mají své povinnosti, neřeší vzdělávání dětí se zákonnými zástupci, neinformují o pedagogických záležitostech, neinformují o provozu školy atd., tyto otázky řeší zásadně pouze učitelky, popř. ředitelka školy.
- Uvnitř MŠ je vytvořen informační systém - jak od ředitelky školy, tak k ní (porady...). Jeho funkčnost zajistí také forma vnitřní e-mailové pošty, kterou bude využívat ředitelka ke všem pedagogickým pracovníkům. Nedílnou součástí informačního systému bude hlavní informační nástěnka v prostorách chodby, kde budou informace potřebné pro činnost školy. Všechny pracovníky školy se budou řídit vnitřním předpisem ochrany osobních údajů všech zúčastněných, informací týkajících se činnosti školy, pokud by byly dle rozhodnutí ředitelky formulovány jako vnitřní záležitost školy.
- Je vytvořen funkční vnější informační systém, jménem školy vystupuje ředitelka školy, za MŠ spolupracuje se zřizovatelem.
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje zaměstnance do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.
- Podporuje a motivuje celý tým na rozhodování o zásadních otázkách práce školy, vede učitelky ke spolupráci mezi třídami – společné školní projekty, vystoupení (např. Mateřinka), apod.
- Vyhodnocuje práci zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci – zvláště ve třídách.

- Plánování pedagogické práce a chodu MŠ se opírá se o analýzu aktuálního stavu, využívá zpětné vazby – hlavně prostřednictvím pedagogické rady (dotazníková šetření, rozhovory, hodnocení své práce – sebereflexe, vyhodnocování na úrovni tříd, školy).
- Výsledky vzdělávání jsou kontrolovány kontrolními a evaluačními nástroji, slouží ke zvyšování kvality vzdělávání a jsou podkladem pro hodnocení práce školy za školní rok či delší období.
- Ředitelka provádí personální audit – pro přijímání nových pracovníků má stanovena kritéria, dle aktuálních potřeb školy.
- Školní asistentka je nepedagogický zaměstnanec, nemá vzdělávací kompetence, pouze pomáhá učitelce při sebeobsluze dětí, hygieně, v adaptačním procesu zvykání si atd. ...

3.8. Personální a pedagogické zajištění mateřské školy

- Učitelství pracuje na základě jasně vymezených kompetencí, společně vytvořených pravidel, činnost směřuje k průběžnému zkvalitňování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Tvoří ho 6 kvalifikovaných učitelky (včetně ředitelky). Všechny uč. mají vysokoškolské vzdělání.
- Učitelky zvou na úrovni třídy ke spolupráci rodiče, ředitelka vytváří prostředí rovnocenné, korektní spolupráce vedoucí k plnění cílů vzdělávání i k možnosti spolupodílet se na činnosti školy.
- Učitelky se průběžně vzdělávají v rámci systému DVPP, samostudiem, vzájemnými metodickými návštěvami mezi sebou navzájem. K DVPP přistupují aktivně a odpovědně, uvědomují si, že výsledky DVPP musí využívat ve vlastní pedagogické práci (aplikace poznatků do vzdělávání hodnotí ředitelka při své hospitační činnosti). Cíleně se vzdělávají v případě poskytování péče dětem s PPO.
- Pedagogické pracovníce se chovají, pracují a jednají profesionálně, dbají dobrého jména školy.
- Specializované služby (logopedie, péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami – ty, ke kterým nemá učitelka mateřské školy dostatečné kompetence, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky prostřednictvím rodičů či jejich zákonných zástupců).

3.9. Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi učitelkami a rodiči je při vzdělávání dětí v MŠ vytvářeno prostředí oboustranné vzájemné důvěry a otevřenosti, vstřícnost, porozumění a ochoty aktivně spolupracovat (školní řád)
- Učitelky sledují konkrétní potřeby dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět (pokud to jde).

- Rodiče mají možnost se podílet na dění v MŠ, účastnit se různých programů – vždy ale s aktivním přístupem a zapojením se do aktivit spolu se svým dítětem.
- Rodiče jsou dostatečně a průběžně informováni o všem, co se v mateřské škole děje – prostřednictvím webových stránek, schůzek, nástěnek, letáčků i ústních informací.
- O prospívání a výsledcích vzdělávání jsou rodiče informováni vždy (aktuálně, bezprostředně), pokud mají zájem, či pokud se děje něco mimořádného mohou si s učitelkami sjednat schůzku mimo dobu své přímé vzdělávací práce. Rodičům je nabízena konzultace ředitelkou školy dle předchozí domluvy (telefonicky, osobně, e-mailem).
- Učitelky jsou povinny chránit soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve sdělovaných skutečnostech. Provozní pracovníce k těmto údajům nemají přístup a ke vzdělávání dětí se nevyjadřují.
- Učitelky respektují názory a přání rodičů pokud jsou splnitelná, varují se přílišné horlivosti v poskytování nevyžádaných rad.
- V rámci spolupráce s rodiči bude každý rok škola zadávat dotazníkové šetření; na chodbě školy bude rodičům k dispozici schránka důvěry pro aktuální sdělení rodičů škole, pokud chtějí zůstat v anonymitě.
- Mateřská škola si je vědoma, že rodiče mají zákonnou primární povinnost péče o dítě, že MŠ pouze doplňuje rodinnou výchovu a profesionálně rodičům pomáhá při vzdělávání dětí. Ve prospěch dítěte je jednotné působení rodiny a školy, pokud rodiče mají diametrálně jiné představy o vzdělávání svého dítěte, mají možnost využít nabídky jiné mateřské školy.
- Rodiče při styku s pracovníky MŠ zachovávají pravidla společenského chování, berou v úvahu rady či doporučení pedagogických pracovníků.
- Jsou povinni dodržovat pravidla stanovená ve školním řádu MŠ, vydaném pro aktuální školní rok.
- Rodiče jsou povinni intenzivně spolupracovat v případě naplňování PLPP či IVP.
- Pokud škola zjistí nedostatečnou péči o dítě či má podezření na porušování práv dítěte, tuto skutečnost je povinna oznámit odboru sociální péče o dítě.

4. Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání v mateřské škole je nastavena tak, aby vyhovovala jak školskému zákonu (RVP PV), tak i podmínkám školy, dětem.

Pedagogické pracovnice jsou povinny dodržovat pravidla, která jsou níže uvedena:

- Předškolní vzdělávání v naší mateřské škole se maximálně bude přizpůsobovat **vývojovým fyziologickým poznávacím, sociální a emocionálním potřebám** dětí této věkové skupiny, bude dbát, aby tato vývojová specifika byla plně respektována při vzdělávání dětí. Dětem s PLPP či IVP bude přizpůsobena organizace vzdělávání dle jejich potřeb, stejně jako dětem mladším 3 let.
- Mateřská škola bude nabízet pro děti vhodné **vzdělávací prostředí, vstřícné a podnětné, zajímavé a obsahově bohaté**. Snahou bude, aby se každé dítě u nás cítilo dobře, bezpečně, radostně a spokojeně. Naším úkolem bude zajišťovat takové podmínky, aby se děti mohly projevat, bavit a zaměstnávat svým přirozeným dětským způsobem.
- Vzdělávání bude ve všech třídách vázáno (dle možností vysokému počtu zapsaných dětí) k **individuálně různým potřebám** a možnostem jednotlivých dětí, včetně dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními a dětí nadaných.
- Učitelky mají povinnost každému dítěti poskytovat **pomoc a podporu** v míře, kterou individuálně potřebuje a v kvalitě, která mu vyhovuje. Jsou nápomocny zákonným zástupcům dítěte při řešení nestandardních situací, pokud o to projeví zájem.
- Realizované vzdělávání nese významnou hodnotu pro **sociální oblast rozvoje** každého dítěte, je založené na principu přirozené nápodoby. Je nutné poskytovat dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné. Děti v povinném ročníku budou vzdělávány s cílem individuálního dosažení takových poznatků, hodnot a osobností samostatnosti, aby co nejlépe mohly převzít roli školáka.
- V mateřské škole budou respektovány rozvojové předpoklady a možnosti dětí uplatňováním **odpovídajících metod a forem vzdělávání**.
- Metoda **prožitkového učení a kooperativního učení hrou** a činností, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, bude s cílem podpory dětské zvědavosti, potřeby objevovat, prožívat radost z učení, ovládat další dovednosti.
- Učení **cíleně plánovat s cílem vytváření a využívání situací**, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.
- **Didaktický styl vzdělávání** bude v mateřské škole založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě dítěte v rámci této nabídky a jeho aktivní účasti.
- **Hlavní úloha učitelů** bude provázet děti při vzdělávání, iniciovat vhodné činnosti, připravovat podnětně bohaté a bezpečné prostředí, nabízet dětem příležitosti jak poznávat, přemýšlet, chápat a rozumět sobě a všemu kolem sebe.
- **Uplatňování integrovaného přístupu** k předškolnímu vzdělávání bude stále našim hlavním úkolem při vzdělávání dětí předškolního věku.

- Vzdělávání bude probíhat v rámci **integrovaných bloků**, které nabízejí dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků bude pak vycházet ze života dítěte, bude smysluplný, zajímavý a užitečný. Vzdělávání v integrovaných blocích povede dítě ke získávání skutečných **činnostních výstupů – kompetencí**.
- **Učitelky jsou při tvorbě třídních vzdělávacích programů povinny vycházet a respektovat následující podmínky:**
 - konkrétní podmínky mateřské školy (přírodní, materiální), třídy (invence učitelek, složení dětských skupin)
 - individuální předpoklady každého dítěte
 - tok času – roční období, svátky, příležitosti v čase a daném prostoru

Témata ŠVP PV vychází:

- **ze vztahu k vlastnímu tělu:** (porozumět svému tělu, chápat zdraví jako hodnotu)
- **ze vztahu k vlastní osobnosti:** identita, (jméno, dívka nebo chlapec, stáří, kde bydlí, s kým bydlí, příbuzenské vztahy), situační role dítěte (modely chování, sebepoznávání typu temperamentu, moje reakce), sklonů (co se mi líbí), a vloh (co se mi daří, co umím), sebeovládání (ovládat impulsy dávat si pokyny), zdravé sebevědomí a sebedůvěra
- **ze sociálních vztahů:** otec, matka, rodiče, sourozenci, prarodiče, svatba, manželství, rodina, soužití, destruktivní chování, rozvod, kamarád, známý, cizinec, nepřítel, mateřská škola, učitelka, kuchařka, školník, spolužáci, obec, sousedé, listonoš, prodavač, lékař, ošetřovatelka, povolání rodičů
- **ze vztahu ke světu:** okolní příroda, krajina, Země, vesmír, neživá a živá příroda, život, smrt, zdraví, nemoc, vzduch, voda, oheň, Slunce, počasí, rostliny, zvířata, člověk, národ, rasa

5. Charakteristika jednotlivých tříd mateřské školy

Mateřská škola má tři třídy pro děti ve věku od 3 do 6 let. Ve dvou třídách je zapsáno 27 dětí, ve třetí 25 dětí; v každé třídě s dětmi pracují dvě učitelky. Vzhledem k tomu, že do MŠ jsou přijímány děti již od 3 let, jsou třídy věkově rozlišené – třída mladších dětí od 3 do 4 let a dvě třídy starších dětí 4 – 5 let a děti v posledním roce před nástupem do základní školy 5 – 7 let.

Děti, které jsou v povinném posledním ročníku docházky do mateřské školy, jsou vedeny k dovednostem, návykům, postojům, které postupně vyústí v zahájení školní docházky. Dětem s přiznaným podpurným opatřením bude poskytováno vzdělávání v souladu s vypracovaným PLPP či IVP.

Nabídka doplňkových aktivit jednotlivých tříd:

První třída se nachází v přízemí budovy vpravo (boční vchod)

- ve třídě jsou zapsány děti **ve věku 3 – 4 roky**
- aktivity ve třídě jsou zaměřeny na adaptaci dětí, celkový rozvoj osobnosti dítěte s důrazem na příznivou socializaci a sebeobsluhu

Druhá třída se nachází v přízemí budovy vlevo (hlavní vchod)

Třetí třída se nachází v patře budovy (hlavní vchod)

- ve třídě jsou zapsány děti **ve věku 4 - 6 let a děti v posledním, povinném ročníku docházky do MŠ**
- aktivity třídy jsou zaměřeny na celkový rozvoj dítěte pro nástup do základní školy s důrazem na aktivity pracovní (polytechnické), tělovýchovné a hudební. Tyto aktivity jsou prováděny v rámci běžného vzdělávání ve třídě, projekt Kuliferda (propedeutika čtení, rozvoj fonemického sluchu, předmatematické dovednosti), GMR – pomoc dětem se špatným úchopem, přítlakem psacího náčiní, a logopedickou prevencí, anglický jazyk formou hry (vedena lektorkou za úplatu), hravá jóga (vedena lektorkou za úplatu), keramická dílna, prožitkové učení. Nedílnou součástí vzdělávání je velký důraz na environmentální výchovu a vzdělávání, stejně jako osvěta k rodičovské veřejnosti.
- aktivity jsou zaměřené na pohybové aktivity (včetně prvků jógy), tvoření s netradičním materiálem (keramika), prožitkové činnosti učení, EVVO

Společné aktivity jsou na škole prováděny formou spolupráce mezi jednotlivými třídami (společná setkávání, výlety, knihovny, vycházky, návštěva dopravního hřiště, přírodní biokoridor, muzeum, divadlo a další). Každý školní rok je ukončen Zahradní slavností – loučení se školáky (rozsvěcování vánočního stromu, vítání dětí, karneval, táborák, soutěže, stezka odvahy, noc ve školce apod.)

6. Charakteristika školního vzdělávacího programu mateřské školy

Dívej se

kolem sebe, citlivě vnímej a poznávej vše, co tě zaujme,

tvůř

sám nebo s ostatními

a povídej

si s nimi o tom, co jsi při tvůrčí hře prožil, co tě při ní napadlo a vedlo k zamyšlení ...

(Jan Slavík, Dívej se, tvůř a povídej...)

Zvolené téma vyjadřuje vizi školy:

otevírat cesty k poznání i sebepoznání, k rozvíjení osobnosti, k rozvoji komunikačních a sociálních dovedností, trvalému zájmu o kulturu, hledání odpovědí na otázky související s učením, hodnotami a osobní samostatností každého dítěte, které bude schopno zvládat takové nároky života, jež jsou na ně kladeny v prostředí jemu blízkém a zároveň i ty, které ho čekají v budoucnu...

Klíč k poznávání sama sebe ☺ radosti, sebedůvěry, uznání...

Klíč k přátelství...

Klíč k poznávání místa, kde děti žijí...

Klíč ke spolupráci...

Klíč k lásce k domovu...

Klíč k dodržování pravidel...

Klíč k rodině...

Klíč k ochraně prostředí a přírody...

Klíč ke zdraví, pohybu...

Klíč k učení, hodnotám, postojům...

Klíč k dalšímu vzdělávání v základní škole...

7. Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu

1.1. Vítáme tě ve školce, buďme kamarádi...

Úvodní tematický celek je spojen v měsíci září s problematikou adaptačního prostředí dětí nově přicházejících do mateřské školy. Pro některé děti jde i o příchod po dlouhých prázdninách, potřebující čas na přizpůsobení se nově vzniklé situace. Nabízíme činnosti a vytváříme takové podmínky, které celý adaptační proces dětem usnadní a příjemní.

Prvotním očekávaným výstupem tohoto celku je nejen aby se dítě dobře adaptovalo v prostředí třídy a komunikovalo s prostředím, ale aby poznalo i samo sebe - poznávat druhé – učitelka, kamarádi - naučit se sebeobslužným dovednostem a zdravým návykům životosprávy - uvědomovat duševní pohodu, rozvíjet řeč, sebevyjádření, poznávání, učení - bude získávat relativní citovou samostatnost - seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému, podílet se na jejich vytváření.

Bude se seznamovat s různorodými činnostmi v oblasti výtvarné, hudební, pohybové, jazykové. Poznávat přírodu školní zahrady i okolí školy. Součástí tohoto ocelku bude monitoring toho, co dítě už zná a umí (pro potřeby individuální diagnostiky dítěte).

Tematické části k výběru:

- **Ahoj školko, tady jsem já**
- **Poznávám, jak se chovat ve školce (pravidla kamarádů)**
- **Mám vzít do hry Vendulku?**
- **Když je kamarád opravdu kamarádem**

Obsah vzdělávání

	dílčí cíle	očekávané výstupy	směr ke klíčovým kompetencím
	<i>Co učitelka u dítěte podporuje:</i>	<i>Co dítě postupně zvládne:</i>	

<i>Dítě a jeho tělo</i>	Rozvíjení pohybových schopností, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky a nastavování dovedností jemné motoriky Učit se pořádku, dodržování čistoty Osvojení si poznatků o bezpečí Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností Rozvoj fyzické zdatnosti, otužování	Pohybovat se bezpečně v prostoru i skupině dětí, v oblasti JMR koordinovat lokomoci, vědomě napodobit jednoduchý pohyb Dbát na pořádek, čistotu, postupně vnímá řád Vnímát, že některé situace mohou být nebezpečné Zvládnout sebeobsluhu, (hygiena, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat) Zvládat překážky, házet, chytat míč, zvládat pohybové hry	kkU k kU kkŘP kkU kkU kSaO
<i>Dítě a jeho psychika (jazyk a řeč)</i>	Rozvíjení vnímání, naslouchání, porozumění Rozvíjení řečových schopností a jazykových dovedností	Rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet, prožívat Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno, poznávat kamarády jménem Vstupní diagnostika jazykových projevů dítěte, individualizovaná péče dětem s vadami řeči	kSaO kK kK
<i>(poznávací fce, předst., fantazie)</i>	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování) Podpora zájmu o nové poznatky, dovednosti	Zaměřovat se na to, co je z hlediska poznávacího důležité podstatné znaky předmětů, vlastnosti, podoba, rozdíl, společné znaky, souvislosti) Vnímát, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k dalšímu učení	kkU kkŘP
<i>(sebepojetí, city, vůle)</i>	Získávání relativní citové samostatnosti Poznávání sebe sama, uvědomování si vlastní identity, získávání sebedůvěry	Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich opory Uvědomovat si svoji samostatnost, přijímat pozitivní hodnocení	kSaP kkU
<i>Dítě a ten druhý</i>	Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, respektovat práva druhých	kSaP
	Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovedností verbální i neverbální	Porozumění běžným projevům, vyjádření emocí a nálad, přirozeně bez zábran komunikovat	KK
	Rozvíjet schopnosti žít ve společenství ostatních (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet ke skupině dětí ve třídě	Adaptovat se na život ve škole, chápat, že každý má své místo ve skupině, chovat se zdvořile, utvořit si postupně představu o pravidlech chování i ve společenských situacích, dodržovat pravidla her	kSaP

	Rozvíjet schopnosti vytvářet citové vztahy s učitelkou, vrstevníky	Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (sympatie, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítnutí)	kkŘP
<i>Dítě a společnost</i>	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného prostředí třídy Diagnostika schopnosti žít ve společenství Vytváření pozitivního vztahu ke kultuře, poznávat, že ho lze vyjadřovat a projevovat	Vytvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách v MŠ, na veřejnosti Rozvoj schopností žít autenticky, chovat se přirozeně, prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností (zazpívat píseň, zacházet s DHN, sledovat a rozlišovat rytmus)	kČaO kkU kkU kkŘP
<i>Dítě a svět</i>	Seznamování s prostředím, ve kterém dítě žije, poznávat možná nebezpečí a postupně se učit jim předcházet Osvojování si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého bezpečného prostředí (třídění odpadu)	Orientovat se bezpečně v prostředí školy, postupně v blízkém okolí, zvládat opakující se požadavky, orientovat se na školní zahradě Mít některé elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké – pro ně smysluplné, zajímavé – environmentální výchova, ekologická	kČaO kČaO

Vzdělávací nabídka: (co učitelka dítěti nabízí)

- Aktivity vhodné pro přímou adaptaci dítěte
- Lokomoční, nelokomoční a jiné činnosti (chodit se správným držením těla, střídat stoj a stoj na špičkách, chodit s předmětem na hlavě, překračovat překážky), střídat běh, chůzi, zastavit se na signál, najít domluvené místo, poskakovat snožmo na místě, z místa, procvičovat koulení míčem a reakci na koulející se míč, střídat běh a chůzi, zastavit na signál, najít domluvené místo, lehy, převaly, rytmizovat chůzi
- Zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- Smyslové hry, hry důvěry, hry v roli (skupinové a individuální)
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (hygiena, úklid, úpravy prostředí, oblékání)

- Příležitosti a činnosti zaměřené k poznávání lidského těla
- Aktivity směřující k prevenci úrazů
- Relaxační, odpočinkové činnosti, zdravotně zaměřené činnosti
- Sluchové a rytmické činnosti
- Poslech čtených a vyprávěných pohádek a příběhů, prohlížení a „čtení“ knížek
- Běžné verbální aktivity (i nonverbální)
- Jazykové chvílky jako propedeutika správné výslovnosti
- Jazykové hry pro rozvoj slovní zásoby
- Spontánní, volná hra, činnosti zaměřené na pravidla vzájemné soužití, interaktivní, sociální, napodobování zvuků, improvizace
- Naslouchat zvukům v přírodě, řeči lidí, zkoušet napodobovat
- Přednes říkadla, zpěv s oporou o hlas učitelky, zpěv s doprovodem hudebního nástroje, hra na ozvěnu, ukolébavky před odpoledním odpočinkem
- Činnosti zaměřené na vzájemné soužití, půjčit hračku
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, škola
- Hry s námětem různých sociálních rolí
- Aktivity poučující o možných nebezpečných situacích – dopravní situace, zvířata
- Konstruktivní tvoření, skládačky, labyrinty, pexeso, doplňovačky, pracovní listy, tvoření a kombinace neobvyklých materiálů
- Experimentování s výtvarným materiálem, vytvářet skvrny, čmáranice, hledat v nich tvary, dokreslovat
- Zkoušet kreslit lidskou postavu
- Tvořit stavby z písku
- Komunitní kruh pro podporu sociální adaptace dítěte
- Aktivity podporující péči o životní prostředí, ekohry
- Vycházky do přírody
- Sběr přírodnin a jeho využití ke hrám, skládat mozaiky, modelovat s hlínou i z písku
- Záměrné pozorování objektů, předmětů, pojmenování a poznávání jejich vlastností
- Třídění materiálů, vlastnosti materiálů
- Spolupráce s ekologickým sdružením IRIS (realizace projektu výchovy k ochraně přírody)

1.2. Když vládne podzim...

Doba trvání integrovaného bloku: říjen – listopad

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto tematickém celku se děti seznámí s podzimní přírodou, střídáním ročních období, budou pozorovat a vnímat změny počasí, naučí se pojmenovat některé přírodní jevy (vítr, mlha, jinovatka, mrholení ...

Budou realizovat pohybové a sportovní činnosti, budou poznávat, proč je vhodné se otužovat, oblékat jaký význam a užitek má pro nás zdravá výživa - příprava pokrmů, pitný režim, kultura stolování – příprava pokrmů. Při pobytu venku budou sbírat a poznávat plody podzimu – činnosti na školní zahradě. Vlastnoručně vyzkouší – zahradní nářadí – sportovní náčiní – výtvarné pomůcky, poznají, že některé předměty mohou být nebezpečné. Vlastním pozorováním a prožíváním poznají krásy podzimní přírody, jak příroda umí čarovat, estetiku přírody – poznávání přírodních změn v přírodě – sledování „našeho stromu“ v podzimním ustrojení - ochrana přírody. Děti budou společné estetické zážitky ztvárňovat výtvarně, pohybově, hudebně, dramaticky (loutkové divadlo).

Děti se doví o velikosti, tvaru, chuti, vůni podzimu a jeho plodů - zkoumání hranic mezi jídlem jako obživou a jídlem jako krásným objektem.

Vnímáním své sebeprožívání, tělesné i duševní pohody budou postupně rozlišovat pocity, emoce (pozitivní i negativní).

Děti budou postupně vedeny k zájmu podílet se na společném životě ve třídě, škole (učit se spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a pomáhat druhým). Pracovní výchova s využitím nového herního koutu – stolářské dílně ve 2.a 3. třídě.

Tematické části k výběru:

- Když se řekne, že počasí je na draka
- O oranžové dýni Hokaido
- Co by řekl strom, kdyby uměl mluvit
- Jak Kaštánek, žalud a bukvice hledaly svůj domov

Obsah vzdělávání:

	dílčí cíle	očekávané výstupy	směr ke klíčovým kompetencím
	<i>Co učitelka u dítěte podporuje:</i>	<i>Co dítě postupně zvládne:</i>	
<i>Dítě a jeho tělo</i>	<p>Osvojení si poznatků o těle a zdraví Rozvoj užívání smyslů</p> <p>Rozvoj pohybových dovedností, pozitivních emocí</p> <p>Osvojení si poznatků o zdraví a nemoci, co by se stalo, kdyby...</p>	<p>Zachovávat správné držení těla Zvládnou základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci</p> <p>Běžné způsoby pohybu ve známém prostředí Vnímat bezpečnost pohybu venku, na komunikaci, v přírodě Má povědomí o základním ošetření, mít povědomí o nemocnici, zdravotní dopravě, zubním lékaři, lécích (pomoc i nebezpečí), místech nebezpečných na úraz, znát svoji adresu, jméno matky, otce</p>	<p>kkU</p> <p>kkU kŘP</p> <p>kkU kkŘP</p>
<i>Dítě a jeho psychika</i>	<p>Rozvoj řečových schopností</p> <p>Rozvoj jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění) Rozvoj smyslového vnímání</p> <p>Rozvoj fantazie v oblasti výtvarné, dramatické, hudební</p> <p>Osvojení si některých poznatků předcházejících čtení a psaní Přechod od konkrétního k názornému myšlení, rozvoj paměti a pozornosti Získávání relativní citové samostatnosti Rozvoj schopnosti sebeovládání, sebedůvěry</p>	<p>Správně formulovat myšlenky, učit se gramaticky správně tvořit větu Vnímat a reprodukovat krátký text</p> <p>Vnímat a rozlišovat všemi smysly (hmat, sluch, čich, zrak, chuť)</p> <p>Umět se vyjádřit pohybem, výtvarně, emočně Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat různé představy Sledovat očima zleva doprava</p> <p>Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí Vnímat, že je zajímavé se dovídat nové věci Chápat základní číselné a matematické pojmy (porovnávat, uspořádávat, třídit podle pravidla, orientovat se v řadě do 6ti)</p>	<p>kK</p> <p>kK, kkU</p> <p>kkŘP</p> <p>kkU</p> <p>kkU kkŘP kkU</p>

	Získávání schopnosti záměrně se řídit svoje chování – učit se respektovat pravidla	Uvědomovat si svou samostatnost, umět se vyjadřovat, věřit si a mít radost z dosaženého úspěchu Řídit se pravidly, která byla nastavena ve třídě, aktivně vnímat respektování pravidel	kkU kSaP kSaP
<i>Dítě a ten druhý</i>	Osvojování si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování kontaktu s jinými lidmi, vrstevníky Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem	Přirozeně a beze zábran komunikovat s dospělými i dětmi, chápat přirozené odlišnosti lidí Umět pomoci druhému, pokud to potřebuje, přijmout pomoc od druhého (požádat, poděkovat) Upevňovat a dodržovat dohodnutá pravidla, umět se domluvit, dodržovat herní pravidla	kČaP kkŘP kČaO kkU
<i>Dítě a společnost</i>	Rozvíjet schopnost žít ve společnosti ostatních lidí – spolupracovat, spolupodílet se Vnímat a přijímat hodnoty, na kterých je společenství postaveno Vytváření aktivního postoje ke světu, životu, rozvíjet vztahy ke kultuře	Adaptovat se na život ve školce, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy, začlenit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí výtvarných, pracovních, dramatických, pohybových projevů Vnímat umělecké a kulturní podněty (v divadle, na výstavě)	kSaP kkU kkŘP kkU
<i>Dítě a svět</i>	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí – ochrana – biokoridor Hloučela Rozvíjet úctu ke všemu živému – sounáležitost s přírodou	Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, na vycházkách, při sportu Zvládat činnosti a požadavky související s tématem – praktické dovednosti, bezpečné zacházení s předměty Uvědomovat si, že jak se děti chovají k okolí, tak ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	kkU kkU kČaO kkŘP

Vzdělávací nabídka: *(co učitelka dítěti nabízí)*

- Pohybové aktivity (chodit po šikmé ploše i vyvýšené ploše, zaujmout místo v útvaru – kruh, zástup, cvičit chůzi v pravidelném tempu podle rytmického doprovodu, chůzi v zástupu za vedoucím dítětem, běhat se změnou směru na signál, procvičovat převaly a kolébku na měkké podložce, zkoušet kotoul vpřed – ze stoje rozkročného do secu, cvičit výdrž ve stoji jednož a poskoky na jedné noze, cvičit poskoky vpřed, vzad, zkoušet lézt v podporu vzad – rak, plazit se pod překážkou, vyhazovat míč do výšky a házet na cíl)
- cvičení na lavičce, žínkách, švédská bedna, akupresurní podložky, balanční míče
- sezónní činnosti, pohyb v přírodním terénu
- Zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- Ledolamky, hry a cvičení na rozvoj zrakového vnímání, prostorové a pravolevé orientace
- vytvářet příležitosti pro sdělování zážitků, názorů, pocitů dětí v diskusním či komunitní kruhu
- hry s řešením problémových otázek, haptické hry
- relaxační a odpočinkové činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu v prostředí
- slovní hádanky a hry, rytmické hry, vokální činnosti
- přímé pozorování přírodních objektů, rozhovory o výsledku pozorování
- manipulace, operace a experimenty s přírodním materiálem, zpracování hlíny
- pracovní dílnička (ponk a práce s nářadím)
- spontánní hra a volná hra, společenské hry, didakticky zacílené hry s tematikou vztahů
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- matematické hry – třídění, porovnávání, vybírání, tvoření skupin podle určitého algoritmu - pravidla
- estetické a tvůrčí aktivity (hudební, výtvarné, pracovní, loutkové, dramatické)
- sledování pohádek a příběhů, vyjádření dramatickými projevy
- hry pro podporu tvořivých projevů dětí
- aktivity podporující sblížení dětí
- poučení o možných nebezpečných situacích, jak se schránit
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity

- výzdoba třídy symboly podzimu, experimentovat s barvami a hledat barevné vyjádření nálady, roční doby (artefiletika), dramatizovaná muchláž
- experimenty s využitím ovoce a zeleniny, uvařit nějaké jídlo z nich a zkoumat, jak se připravuje a stoluje
- exkurze za zvířátky, pouštění draka
- výlety s ekologickým námětem do okolí
- pracovní aktivity na školní zahradě, např. úklid listí, pomoc při zazimování zahrady, krmítko pro ptáky
- jógové prvky hry, hry s imaginárním předmětem

1.3. Zima – ledová krása, radosti vánočního období...

Délka trvání: prosinec

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti se v tomto bloku seznámí s obdobím přípravy a konání Vánoc, přes Mikuláše až v Ježíškovi, budou poznávat atmosféru vánočního času, poznávat a prožívat vánoční zvyky a tradice, poznávat, že je pěkné být obdarován, ale že je ještě lepší dárky darovat – výroba dárků, příprava Vánoc, společné prožívání a dětská očekávání.

Tradice Vánoc – vánoční stromeček, Štědrý den – vánoční tvoření, Vánoce v obci „Vánoční strom“ – rozsvěcování, vystoupení dětí Mikulášské veselí, život s čerty (kteří jsou také kamarády, dělí se o povinnosti i zábavu, pracují, hrají si, „čertí se“, budou se zabývat problémovými otázkami – jak to v pekle funguje, nebezpečí ohně, petard). Budou se učit poznávat co je dobré a co zlé – každý nosí v sobě kousek čerta a kousek Mikuláše.

Experiment s rychlením větviček (Barborky). Děti budou poznávat – nerosty, kovy, přírodní materiály – jejich vlastnosti a využití, možné kombinace v rámci konstruktivních dovedností dětí.

Děti se budou podílet na společném životě a činnostech, budou přirozeně rozvíjet sebevědomí a sebedůvěru, poznají, že mohou překonávat strach a nelibé pocity, že se mohou spolupodílet na přípravě a realizaci společných svátečních aktivit. Společné vystoupení – prezentace práce.

Návrh tematických částí:

- **Peklo, peklo, peklo, peklíčko**
- **Jak být na chvíli čertem, andělem nebo Mikulášem**
- **Ježíšek naděluje**
- **Klíč k vánočním zastavení**

Obsah vzdělávání:

	dílčí cíle	očekávané výstupy	směr ke klíčovým kompetencím
	<i>Co učitelka u dítěte podporuje:</i>	<i>Co dítě postupně zvládne:</i>	
<i>Dítě a jeho tělo</i>	Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví (čas na hry, odpočinek, hygiena, pitný režim, dbát na bezpečnost při hrách na školní zahradě) Rozvoj JMR – grafomotorický cvik dle MŘ	Zvládnou základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (zvládat překážky, házet míč, pohybovat se ve skupině, užívat náčiní) Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a předlohy	kkU kkŘP kkU
<i>Dítě a jeho psychika</i>	Rozvoj řečových dovedností – náprava vad výslovnosti Rozvoj jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání) Aktivně pojmenovávat většinu toho, co vidí Rozvoj paměti a pozornosti Kultivace představivosti Uvědomění si vlastní identity, získávání sebedůvěry) Osvojování si poznatků o znakových systémech Vnímat a rozlišovat podle polohy svého těla a smyslů	Správně vyslovovat, účinná logopedická péče a propedeutika ve vztahu k nápravě vad řeči Záměrně se soustředit, udržet pozornost vhodnou motivací Umět se vyjadřovat gramaticky správně, bohatě. Přednes veršů, reprodukce pohádky, příběhu, řešit nedokončené příběhy Realizovat své představy estetickými projevy Uvědomovat si svou samostatnost, ovládat své city ve známých a opakujících se situacích Projevovat zájem o knížky, sledovat divadlo Chápat prostorové pojmy – nahoře, dole, uprostřed, za, pod, nad, vedle, mezi Částečně se orientovat v čase (ráno, poledne, večer)	kk kkU kK kkŘP kČaO kkU kk,kkU
<i>Dítě a ten druhý</i>	Rozvoj sociální citlivosti, přizpůsobivosti Osvojování si schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů s dětmi Poznávat význam nastavených pravidel chování	Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje – mít ohled – soucítit Dodržovat dohodnutá pravidla s uvědoměním si, proč Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	kkU kSaP kSaP

	Osvojování dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem	Chovat se citlivě a ohleduplně, umět vyjádřit pozitivní emoce, umět pro někoho vyrobit a darovat dárek	
<i>Dítě a společnost</i>	Rozvoj základních kulturně společenských návyků a dovedností Schopnost chovat se prosociálně a vnímat změny společenského prostředí třídy Porozumění základním neverbálním projevům	Pochopit, že každý má ve skupině své místo a roli, podle toho je třeba se chovat (dívka, hoch, dospělý, mladší dítě) Rozlišit radost – smutek – žal – starost - zlost	kSaP kk
<i>Dítě a svět</i>	Vytvářet pozitivní vztah k přírodnímu prostředí, ve kterém žije – vnímat možná nebezpečí, která mu mohou hrozit Poznávat, že člověk může přírodní prostředí poškozovat a ničit Poznávání jiných kultur	Uvědomovat si elementární nebezpečí, které může dítě v blízkém okolí potkat (pes, překážka, dopravní prostředek, nebezpečné předměty, řeka) Pochopit, že strom v lese roste řadu let, že stromy, které se prodávají jako vánoční stromky jsou k tomu určeny (poznávat, že vandalismus přírodě škodí) Získat elementární povědomí o existenci různých národů a kultur	kČaO kkŘP kkU kČaO kkU, kČaO

Vzdělávací nabídka: (co učitelka dítěti nabízí)

- cvičení - chůze, běh, poskoky formou her, krok poskočný, výskok z podřepu do stoje rozkročnému, hod horním obloukem drobným náčiním, hod na cíl se střídáním pravé a levé ruky, házet obouruč větším míčem, zkoušet chytat míč, cvičit skluz na šikmé ploše, zkoušet obrát o 360 st., sed střížný a z něj stoj bez dopomoci rukou, z lehu na zádech stoj na lopatkách s oporou (svíčka) a kotoul zase stoje rozkročnému do stoje spojněmu, přerušit pohyb a setrvat v poloze (štronzo), prolézání tunelem
- zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- přirozené pohybové aktivity, pohybové hry, hry s pravidly, taneční hry, hudebně-pohybové hry
- cvičení na lavičce, žíněnkách, švédská bedna, akupresurní podložky, balanční míče
- manipulační činnosti s materiálem, konstruování, tvoření, práce s keramickou hlínou, těstem (příprava výzdoby třídy na vánoce,
- Mikulášské besídky)

- ledolamky – výrazové etudy (cvičení)
- haptické hry
- smyslové a psychomotorické hry, hádanky, rébusy, doplňovačky, labyrinty
- hudební a pohybové hry a činnosti s hudebním nástrojem, DHN
- činnosti směřující k ochraně osobního bezpečí (práce s materiály)
- hry, kde se dítě učí chránit soukromí (projekt sexuální výchova, výchova ke zdravému životnímu stylu)
- činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- vyprávění podle skutečnosti, vlastní fantazie, skládání příběhu, stalo se – nebo nestalo?
- přednes, recitace, společenské chování při vystoupení
- činnosti zaměřené na rozvoj sluchové a zrakové paměti, GMR
- řešení praktických problémů v rámci života ve třídě, škole
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru, v rovině, na ploše, na přímce
- estetické a tvůrčí aktivity – slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební
- práce s obrazovým materiálem (prohlížení, instalace výzdoby, sestavování příběhů podle posloupnosti, dramatizace, ilustrace)
- aktivity podporující přátelství (hry, didakticky zacílené činnosti, pobyt venku, pomoc v rámci psychohygieny, hygieny, sebeobsluhy)
- realizace společných slavností v rámci zvyků a tradic, příprava vánoční výzdoby, encyklopedie – jiné kultury
- koledy, vážnější hudba, zobrazování koled pomocí živých obrazů
- tvořivé činnosti s prvky muzikoterapie
- jóga, hry uvolňující a relaxační
- Výtvarné činnosti s netradičními výtvarnými pomůckami a využitím různých materiálů (látky, knoflíky, plastové uzávěry, krabice, květináče, gáza, spony, dřevo, kámen apod.)
- setkávání s dramatickým a hudebním uměním mimo školu (divadelní představení)
- návštěvy významných budov, objektů ve vánočním čase (kostel, jesličky), Vánoční strom v obci

1.4. Dívej se, tvoř a povídej...

Délka trvání: leden – únor

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti budou v daném tematickém celku poznávat karnevalové veselí v maskách, příroda kolem nás, zimní hry a sporty, polodenní výlety, zima ve třídě, nemoci, stopy ve sněhu, péče o zvířátka v zimě, počasí, pokusy, tvoření, kouzlení, čarování zimy (výtvarné, pohybové, dramatické, hudební), příjemné – nepříjemné prožitky

Koloběh přírody v zimě, sledování přírody na školní zahradě – náš zimní strom – rituály, barvy, pocity, velikosti, vzdálenosti

Rozvíjení sama sebe, možností, zájmů a potřeb v prostředí spolupráce, kamarádství, tajemno, prožitky

Děti budou poznávat, že i ony mohou ovlivňovat přírodu – pomoc ptáčkům, stopy ve sněhu – kam asi zajíc běžel?...

Návrh tematických částí:

- Masopust - kdo se skrývá za maskou?
- O bílé pastelce a jedné mrazivé noci
- Spí v zimě celý les?
- Je ptáčkům v zimě zima? Studí jim nohy?
- O nejbohatším vrabci na světě

Obsah vzdělávání:

	dílčí cíle	očekávané výstupy	směr ke klíčovým kompetencím
	<i>Co učitelka u dítěte podporuje:</i>	<i>Co dítě postupně zvládne:</i>	
<i>Dítě a jeho tělo</i>	Rozvoj pohybových dovedností při cvičení na nářadí, při pobytu venku	Zvládá pohyb na sněhu, ledu, na tělovýchovném nářadí (lavička, žebřiny, švédská bedna, kladinka, trampolína)	kkU

	<p>Rozvoj JMR – grafomotorický list dle metodické řady Osvojení si dalších poznatků o těle a jeho zdraví</p> <p>Osvojení si pocitu osobní pohody a pohody prostředí</p>	<p>Upevňuje dovednost koordinace oko – ruka Chápe význam ochrany v zimě, význam vitamínů, pohybu, oblékání a aktivně o sebe dbá Umí využít prostředí k naplňování svých osobních potřeb</p>	<p>kkU</p> <p>kkŘP kSaO</p>
<i>Dítě a jeho psychika</i>	<p>Rozvoj jazykových dovedností produktivních – mluvního projevu, vytváření pojmů, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka Osvojení si dalších forem neverbální komunikace – pohybem Vyjádření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení Vytváření základů pro práci s informacemi (počítačové programy, encyklopedie, mapy, plány,...)</p> <p>Rozvoj tvořivého sebevyjádření v řešení problému Učit děti odhadovat své možnosti a zbytečně neriskovat</p>	<p>Domluví se slovy, gesty, improvizuje, rozšiřuje aktivní slovník Umí popsat situaci (skutečnou i podle obrázku) Vyjadřuje pohybem různé situace (co se stalo, povolání, činnosti) Poznává a vymýšlí synonyma, homonyma, antonyma Rozlišuje některé obrazové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí) a rozumí jejich komunikativní funkci Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, formuluje je do smysluplných vět</p> <p>Mít odvahu vymýšlet tvořivá řešení</p>	<p>kkU</p> <p>kkU</p> <p>kkU kK</p> <p>kkŘP</p> <p>kk</p>
<i>Dítě a ten druhý</i>	<p>Rozvoj respektu, přizpůsobivosti, tolerance</p> <p>Ochrana osobního soukromí a bezpečí – vědět, že mé tělo je jen mé (stud, intimita) Rozvoj kooperativních dovedností – hrát si ve skupině, podřídit se pravidlům při hře, umět si rozdělit role při cílené činnosti, umět hodnotit svůj podíl při spolupráci</p>	<p>Uplatňuje své individuální potřeby, přání i práva ve vztahu k druhému Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování Přijímat role podle domluvy ve skupině Umět požádat druhého o pomoc</p>	<p>KSaO</p> <p>KSaO</p> <p>KkŘP, kk</p>
<i>Dítě a společnost</i>	<p>Rozvoj autonomního chování v prostředí bezpečí</p>	<p>Přizpůsobovat se společenskému programu, spolupracovat, přijímat autoritu, podílet se aktivně na řešení problému, vyhýbat se komunikaci s agresorem)</p>	<p>KOaS kk</p>

	Aktivně zvládat přirozené změny v sociálním společenství třídy	Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se nečekaně proti pravidlům chovají, a tím ohrožují bezpečí i pohodu druhých – zaujmout postoj	kkŘP
<i>Dítě a svět</i>	Vytváření základů aktivních postojů ke světu Vytváření elementárního povědomí o technickém prostředí, neustálých proměnách, vývoji, poznávat vývojovou řadu některého předmětu (např. telefon, lokomotiva) Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	Mít povědomí o nejbližším technickém prostředí a jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte Poznává význam vynálezů Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ	KkU KkŘP kkŘP, kSaO kkU kkŘP kČaO

Vzdělávací nabídka: *(co učitelka dítěti nabízí)*

- rozvoj pohybových schopností, koulet míč různými způsoby různým směrem, procvičovat házení, chytání míče po odrazu od země, ve dvojicích i ve skupinkách, procvičovat hod na koš pravou, levou, oběma rukama, zkoušet ve dvojicích váhu a další rovnovážné cviky, procvičovat rytmickou hru na tělo, cvičení na lavičce, žíněnkách, švédská bedna, akupresurní podložky, balanční míče
- zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- cvičení na lavičce, žíněnkách, švédská bedna, akupresurní podložky, balanční míče
- připravovat situace, kdy děti jsou vedeny k samostatnému řešení konfliktů a situací ve třídě
- manipulační činnosti, jednoduché úkony s pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- praktické používání věcí, které děti obklopují
- aktivity k vytváření zdravých životních návyků
- vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu
- vyprávění podle toho, co dítě shlédlo nebo slyšelo
- slovní hádanky, pracovní listy
- sdělovací prostředky – noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika, počítač
- pozorování, rozhovor o výsledku pozorování

- určování a pojmenovávání vlastností předmětů – materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky
- činnosti zaměřené na rozvoj postřehu a vnímání
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí
- námětové hry a činnosti, estetické činnosti s využitím netradičních technik a materiálů, malování, kreslení, lepení, stříhání, skládání
- hry a činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- řešení myšlenkových praktických problémů
- práce s knihou, obrazovými materiály, médií, odpovědi na otázky
- piktogramy, značky, symboly, obrazce
- hra a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- písmena, slabiky, slova, věty
- hry ze symbolizací
- číslice, porovnávání velikosti, porovnávání tvaru, barev, třídění, řazení, pravolevá orientace
- grafomotorická řada pokračuje
- činnosti přibližující dítěti logické posloupnosti dějů, příběhů
- činnosti s viditelným cílem a výsledkem, kdy může být dítě úspěšné
- cvičení organizačních dovedností
- hry pro rozvoj vůle, společenské hry
- četba a příběhy s etnickým obsahem a poučením
- literární a dramatické činnosti (rozdíl mezi poezií a prózou)
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty – dobro, zlo, pravda, upřímnost, otevřenost, v jednání lidí
- tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání
- jednoduché pracovní úkony a činnosti, koláže, piktogramy
- kresba lidské postavy pro posouzení vývoje kresby u dítěte
- návštěva výstavy
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- sledování přírodních jevů a dějů, živočichů, krajiny

- využívání encyklopedií
- kognitivní činnosti – kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem
- poznávání ekosystémů, péče o životní prostředí – ptáci v zimě – co pro ně můžeme udělat

1.5. Jaro – radost z nového života...

Délka integrovaného bloku: březen – duben

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti budou pozorovat změny, které jarní období přináší a objevovat zajímavosti probouzející se přírody. Seznámí se s životními podmínkami rostlin a květin, s některými druhy domácích zvířat, ptáci, hmyz – probouzející se život – jak se rodí mlád'ata

Poznají nástrahy a nebezpečí, se kterými se mohou setkat v dopravním provozu, v přírodě a také při hrách, doprava v různém prostředí (vodní, letecká, vlaková, autobusová).

Prostřednictvím problémových otázek se dostanou k řešení – co by se stalo, kdyby (např. sluníčko nebylo, voda vyschla, tráva byla modrá...)

Seznámí se s některými krajními situacemi, budou řešit jak se v nich zachovat a kde hledat pomoc. Budou vedeny k citlivému vztahu k přírodě a k ochraně životního prostředí. Prostřednictvím artefietiky se ponoří do života nadpřirozena – čarodějnice, vodníci a jiná havěť.

Přiblížením rodinných vztahů a zvyklostí si děti uvědomí své vlastní postavení v rodině a nutnost úcty k rodičům. Práce v domácnosti, pomoc rodičů navzájem – péče o děti, dům, zahradu...

Prostějovská Mateřinka – veřejné vystoupení s programem v Národním domě Prostějov

Návrh tematických částí:

- Rej čarodějnic aneb vítáme jaro v obci
- Jak si sluníčko povídalo se sněženkou
- Kouzelná cesta za zahradou ... (tvoríme herbář)
- Kdyby sluníčko nebylo, to by se vlastně nežilo?

- Jak jaro, léto, podzim, zima obléká stromy...
- Od vajíčka po slepičku
- Veliko-ko-ko-noce

Obsah vzdělávání:

	dílčí cíle	očekávané výstupy	směr ke klíčovým kompetencím
	Co učitelka u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	
<i>Dítě a jeho tělo</i>	<p>Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti</p> <p>Rozvoj JMR – grafomotorický cvik dle MŘ</p> <p>Vytváření zdravých životních návyků – znát funkci některých orgánů</p> <p>Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví</p> <p>Mít povědomí o nutnosti pohybu</p>	<p>Zvládnou základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (zdokonalování hrubé motoriky – rovnováha, koordinace při chůzi po schodech, při pohybových hrách, dechová cvičení)</p> <p>Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit se pokynu</p> <p>Rozlišovat, co zdraví prospívá a co škodí, pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních)</p> <p>Zvládnou základní péči o hygienu, ví, jak přivolat pomoc, zná elementární způsob ochrany zdraví a bezpečí</p> <p>S chutí se pohybovat, nebát se cvičit na náradí</p>	<p>kkU kkŘP</p> <p>kkU kkU</p> <p>kkU</p> <p>kkU</p> <p>kkŘP</p>
<i>Dítě a jeho psychika</i>	<p>Rozvoj řečových dovedností</p> <p>Rozvoj jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání)</p> <p>Aktivně pojmenovávat většinu toho, co vidí</p> <p>Rozvoj paměti a pozornosti</p> <p>Kultivace představitosti</p>	<p>Správně vyslovovat, účinná logopedická péče a propedeutika ve vztahu k nápravě vad řeči</p> <p>Záměrně se soustředit, udržet pozornost vhodnou motivací</p> <p>Uvědomovat si svou samostatnost, ovládat své city ve známých a opakujících se situacích</p> <p>Projevovat zájem o knížky, sledovat divadlo</p> <p>Chápat prostorové pojmy – nahoře, dole, uprostřed, za, pod, nad, vedle, mezi</p>	<p>kK</p> <p>kkU kK kkŘP</p> <p>kČaO kkU</p>

	<p>Uvědomění si vlastní identity, získávání sebedůvěry) Osvojování si poznatků o znakových systémech Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora zájmu o učení Vnímat a rozlišovat podle polohy svého těla a smyslů Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, prožitky vyjádřit</p>	<p>Částečně se orientovat v čase (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer) Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky Umí poznat polohu sluchem, hmatem, čichem Využívat nabyté zkušenosti při sdělování zážitků</p>	<p>kK kSaO .. kkU</p>
<i>Dítě a ten druhý</i>	<p>Rozvoj sociální citlivosti, přizpůsobivosti Osvojování si schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů s dětmi, poznávat význam nastavených pravidel chování</p>	<p>Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje – mít ohled – soucítit Dodržovat dohodnutá pravidla, respektovat</p>	<p>kkU kSaP kSaP</p>
<i>Dítě a společnost</i>	<p>Rozvoj základních kulturně společenských návyků a dovedností Schopnost chovat se prosociálně a vnímat změny společenského prostředí třídy Porozumění základním neverbálním projevům</p>	<p>Pochopit, že každý má ve skupině své místo a roli, podle toho je třeba se chovat (dívka, hoch, dospělý, mladší dítě), v rodině Domluvit se na společném řešení v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí Rozlišit radost – smutek – žal – starost – zlost – radost – pohodu – klid, ...</p>	<p>kSaP kSaO kkŘP kK</p>
<i>Dítě a svět</i>	<p>Vytvářet pozitivní vztah k přírodnímu prostředí, ve kterém žije – vnímat možná nebezpečí, která mu mohou hrozit</p>	<p>Uvědomovat si elementární nebezpečí, které může dítě v blízkém okolí potkat (pes, překážka, dopravní prostředek, nebezpečné předměty, řeka)</p>	<p>kČaO kkŘP kkU</p>
	<p>Poznávat, že člověk může přírodní prostředí poškozovat a ničit</p>	<p>Vyjadřovat své představy pomocí různých prostředků (slovně, výtvarně, dramaticky, pohybově, hudebně)</p>	<p>kČaO kkU kkŘP</p>

Vzdělávací nabídka: *(co učitelka dítěti nabízí)*

- cvičit sportovní chůzi s prodlužováním délky vycházek, procvičovat sportovní běh, skoky, přeskoky, různé způsoby lezení, učit se lézt v podporu vzadu daným směrem s předmětem na bříše, prolézat a přelézat překážky, stavět si překážkové dráhy, strachový pytel, padák, chytat míč po odrazu z lavičky, změna chůze a běhu podle charakteru hudby, rytmická hra na tělo, tanečně-pohybové hry s různými druhy tanečních kroků, hry s důrazem na radost ze hry (ne porážku kamaráda – fairplay), házení, chytání, vyhazování do výšky, kopání, chůze po laně, zdravotní cvičení, jógová cvičení, cvičení s netradičním náčiním
- artikulační, řečové, sluchové hry, hry se slovy, slovní hádanky, napodobování zvuků
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- námětové hry a činnosti k danému tématu
- hry na podporu tvořivosti, představivosti a fantazie (poznávací, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční, dramatické aktivity, hry s loutkou, maňáskem)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) – př. co chybí na obrázku, seřad' podle dějové posloupnosti apod.
- matematická představivost (číselné řada, číslice, základní geometrické tvary – srovnávání, pojmy)
- estetické a tvůrčí aktivity – slovesné, výtvarné, literární, hudební, pohybové,
- výrazová hra – v dramatických činnostech (mimické vyjadřování nálad)
- četba, vyprávění příběhů, dokončování příběhu - co by se stalo, kdyby?
- výtvarné techniky – batikování, hra se skvrnou, koláže, skládačky, dokreslování obrazců, dokreslování příběhů, mozaiky s využitím netradičních materiálů (spony, patentky, svorky, korek, barevné napínáčky, knoflíky, bavlnky, krajky, látky apod.)
- práce v dílničce (ponk, nářadí – výroba hnízdečka pro ptáky)
- malování při hudbě
- experimenty (materiály a předměty), praktické pokusy (lupa, mikroskop), přelévání, měření, rovinné pokusy (vodováha, buzola)
- pracovní listy k individuálním potřebám dětí
- modelování z hlíny, glazování, pálení - výstava
- artefietika – práce s přírodním materiálem (klacíky, dřívka, vrbové proutky, papír v muchláni, kamínky, lýko, noviny, barevné časopisy)
- muzikoterapie
- Kimovy hry, GMR

1.6. Domku, domečku, kdo v tobě bydlí?

Délka integrovaného bloku: měsíc květen

Charakteristika integrovaného bloku:

Úvodní téma integrovaného bloku napovídají, že hlavním cíle, a tedy i záměrem, tohoto celku bude rodina jako jedno velké téma probírané ze všech stran, co pro mne znamená má rodina, domov – vztahy v rodině (role, chování) – kdo jsou její členové, jakou úlohu má tatínek a jakou maminka, sourozenec – povídáme si o prarodičích a sestřenicích, bratrancích, domácí práce a činnosti, s čím doma pomáháme – ohleduplnost, tolerance, spolupráce, mravní zásady, rodokmen naší rodiny, vyslovujeme pojmenování členů, dramatizujeme, improvizujeme s čím doma pomáháme, uvědomujeme si, proč se doma cítíme bezpečně – kdybychom mněli kouzelný prsten – co bychom změnili? Funkci tělesných orgánů, sexuální výchova, narození – růst těla a jeho proměny – ne každé dítě se narodí zdravé – akceptování odlišnosti, dětství – dospělost - stáří – život, smrt, symboly, psychická odolnost při prezentaci na besídce, překonávat stres, prožívání radost z radosti druhého, uvědomuje si, že má své místo ve skupině dětí, aktivně prezentuje společenské chování. Děti budou poznávat, že mají i povinnosti – příprava na školu, posilování potřeby u dětí učit se a prožívat radost z výsledků své práce, specifická příprava dětí, které zahájí povinnou školní docházku (propedeutika psaní a čtení, matematické dovednosti), piktogramy a symbolizace

Budou prožívat své úspěchy i neúspěchy, budou vedeny k tomu, že úsilím a snahou je možné překážky překonávat a prožívat své úspěchy.

Poznávání zajímavých míst – kreslení, výtvarné zpracování příběhu obce

Organizace tělovýchovné Olympiády (okolní obce) – hřiště městysu Kralice na Hané

Návrhy tematických částí:

- **My se školy nebojíme**
- **Abeceda - žádná věda**
- **Co všechno umí naše tělo**
- **Máme se rádi s tátou a mámou, kdo všechno k nám patří – rodokmen rodiny**
- **Barevný svět u maminky v bříšku ...**
- **Maminka moje nejmilejší – Den matek**

Obsah vzdělávání:

	dílčí cíle	očekávané výstupy	směr ke klíčovým kompetencím
	Co učitelka u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	
<i>Dítě a jeho tělo</i>	<p>Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti</p> <p>Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, řešení problémových otázek – co by se stalo, kdyby</p> <p>Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>Zvládá běžné způsobu pohybu v různém prostředí, v oblasti JMR dítě zvládá na své úrovni rozvoj grafomotorických dovedností Zvládat jednoduchou obsluhu, uplatňovat základní zdravotně preventivní návyky (postarat se o sebe) Znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem Chápe proměny těla a význam zdravých pokrmů a „nesladkého“ pitného režimu Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí o tom, kde hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jak...)</p>	<p>KkU</p> <p>KkU KOaS KkU KK KkŘP</p> <p>KkŘP, kČaO</p>
<i>Dítě a jeho psychika</i>	<p>Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora zájmu o učení</p> <p>Upevňovat u dětí před zahájením školní docházky</p>	<p>Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit Nalézat nová řešení k alternativním nebo alternativní k běžným, myslet kreativně, předkládat „nápad“</p> <p>Chápat číselnou řadu v rozsahu počtu cca šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, první, poslední apod. (děti předškolní) Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska podstatné (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíly, vzájemné souvislosti), upevňovat časovou orientaci</p>	<p>KkU</p> <p>KkU KkŘP</p> <p>KkU</p> <p>KkU KkŘP KČaO</p> <p>KkU</p>

	Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení (děti předškolní)	
<i>Dítě a ten druhý</i>	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v MŠ, na dětském hřišti, v rodině)	Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu, postiženému, soucítit, nabídnout pomoc) Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se o hračky, spolupracovat, rozdělit si úkol s druhým Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům (lest, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost), chránit se (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se tak chovají)	KSaO K ČaO KSaO KSaO KK
<i>Dítě a společnost</i>	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, k ostatním dětem), vnímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané Seznamování se světem lidí, kultury, umění	Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat Vnímat umělecké a kulturní předměty, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky	KOaS KČaO KOaS KkŘP KkU
<i>Dítě a svět</i>	Vytváření pozitivního vztahu k prostředí, místu kde dítě žije Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou přírodou Vytváření povědomí o technickém prostředí	Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké, pro ně zajímavé a jemu pochopitelné, využitelné pro další učení a životní praxi Vnímat, že svět má svůj řád, že se pravidelně střídají roční cykly, že se na jaře rodí mláďata apod. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno se kolem mění, vyvíjí, proměňuje) Vhodným způsobem nakládat s odpady, dbát na čistotu prostředí, pomocníci (stroje, nástroje) Poznávat funkci věcí, které nám pomáhají v práci, životě, chrání nás	KOaS KkŘP KkU KČaO KkU

Vzdělávací nabídka: *(co učitelka dítěti nabízí)*

- chůze po schodech samostatně i ve dvojicích, chůze po šikmé rovině nahoru i dolů, běh, odhadnutí svých sil, výskoky, skoky, skákat přes švihadlo, gumu a jiné, cvičení s padákem
- terénní překážky, chytání míče při pohybových hrách (ve dvojicích i ve skupinkách), přeskokování lavičky, procvičování běhu a chůze při hudebním doprovodu, při tanečních hrách
- zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- vyrábět doplňky pro hry v pískovišti
- pokus o vystihnutí portrétu
- smyslové a psychomotorické hry (pro rozvoj postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti)
- cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové), jazykové diktáty
- komunitní kruh (mám právo sdělit, mám právo sdělení odmítnout)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, výtvarné hry a etudy, loutkové, maňáskové divadlo
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (role dítěte, do nichž se přirozeně dostává)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách (řešení problémových otázek)
- konstruktivní grafické činnosti, labyrinty
- činnost zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti a příležitosti směřující k prevenci úrazů (při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích při setkávání s cizími lidmi)
- činnosti k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- beseda s policistou – co by se stalo, kdyby (bezpečnost, neznámý člověk, droga)
- artikulační rytmické, sluchové hry, hry se slovy, písmenky, slovní hádanky
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv sólový
- prohlížení a čtení knížek (encyklopedie, lidské tělo, mapy, karty na MT)
- počítačové programy pro děti – nabídka ve všech třídách
- námětové hry na rodinu, lékařství, školu

- návštěva lékárny
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění (sportovní – dětská olympiáda, výtvarné – návštěva muzea, výstava v MŠ)
- poslech vážné hudby
- poznávací činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- vývojová řada některého vynálezu (např. lokomotiva, telefon, žárovka)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- činnosti k péči o životní prostředí a okolní krajinu - okolí školy, Hloučela, školní zahrada
- spolupráce s IRIS
- vyrábět doplňky ke tvořivým hrám
- dekorativní prvky z hlíny, výtvarná tvorba podle vlastní fantazie
- Kimovy hry
- Společenské stolní hry

1.7. Bezpečné putování po naší Zemi...

Délka trvání integrovaného bloku: měsíc červen

Charakteristika integrovaného bloku:

Co je to Zeměkoule? Jak vypadá? (hory, řeky, pohoří, světadíly, planeta Země, vesmír). Proč je země kulatá? Kde jsem byl – kde bych se chtěl podívat? Jak jsem cestoval, s kým a čím? Co by se stalo, kdybychom neměli žádné cesty a silnice, dopravní prostředky? Jak bychom pak cestovali? Jak lidé začali létat? Měl bych odvahu být sám na pustém ostrově, co bych potřeboval mít sebou, nebo koho atd. – projekt.
Kde jsem na Zemi - já? Chtěl bych být sám na Zemi nebo na pustém ostrově? Koho bych si vzal s sebou? Jací lidé žijí na Zemi – multikultura (povědomí o existenci ostatních kultur a národností) – lidé, kultura, umění.

Kam nejradyji jezdím a co se mi tam líbí? Co je na cestách důležité? Je to všude stejné – hledáme rozdíly světa ... obyvatelé, prostředí, počasí, vzdálenosti – vesmír – co to je? Jak je to s hvězdami a měsícem? Co jsou planety? Jak se vyznám na nebi - návštěva hvězdárny – Hledání na globusu – časové představy – neživá příroda – přírodní živly

Jsme už velcí – půjdeme do školy – co všechno již umím a dovedu – na co a na koho se do školy těším – jak bude vypadat moje první aktovka – první třída – jakou bych si přál paní učitelku – pomáháme jeden druhému – tak jak velcí pomáhají malým tak i my teď pomůžeme mladším kamarádům.

Prázdniny jsou léto – koupání – bezpečnost při hře s vodou – myslíme na to, jak se chovat na výletech v přírodě – v lese – u rybníka, abychom neublížili sobě, ale ani přírodě – co dělat, kdybych se ztratil, kdyby začalo hořet – co je pro nás nebezpečné? Setkání s cizími lidmi.

Důvěra a její hranice – drogy, ochrana dětí – vytvoření pocitu radosti a veselosti z prázdnin – dnů sluníčka, pohody a relaxace.

Čas loučení (zahradní slavnost, “ pasování“ školáků, karneval, stezka pro odvážlivce, spaní ve školce). Radování na školní zahradě.

Návrhy tematických částí:

- **Cestujeme z Kralic do Prahy (...do celého světa)**
- **Čára, máry, ententýky pojedeme do Afriky**
- **Proč je nebe plné hvězd - Vesmír**
- **Každý jsme jiný a přece stejný**
- **Hurá, prázdniny!**

Obsah vzdělávání:

	dílčí cíle		směr ke klíčovým kompetencím
	<i>Co učitelka u dítěte podporuje:</i>	<i>Co dítě postupně zvládne:</i>	
<i>Dítě a jeho tělo</i>	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování pohybových dovedností v oblasti jemné motoriky (dýchání, oko-ruka)	Předškolní dítě – zvládání dovednosti správného držení psacího náčiní a držení těla, drobné pomůcky náčiní, materiálem, zacházet s výtvarným materiálem (nůžky, model, hmota, barva, papír, DHN)	kkU

	Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	Připravenost předškolních dětí na psychickou i tělesnou zátěž v roli budoucího školáka Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v prostředí (překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se na komunikaci, venku)	kkU kOaS kkU
<i>Dítě a jeho psychika</i>	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předchází čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (verbální, neverbální) – výtvarní, hudební, pohybové, dramatické Osvojení si element poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	Správě vyslovovat, ovládat dech, tempo, intonaci řeči, poznat některá písmena, číslice, slova, poznat naspané své jméno, popsat situaci, utvářet jednoduchý rým Chápat základní číselné a matematické pojmy, element. Matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat, třídít soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v počtu do 6 ti, chápat číselnou řadu, poznat více-stejně-méně-první-poslední, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně zapamatovat a vybavit Prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)	kkU kK kkU kŘP kkŘP kSaO kK
<i>Dítě a ten druhý</i>	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních	Vnímat do si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě, ohleduplně, mít ohled na druhého soucítit s ním, nabídnout mu pomoc)	kK kSaO
<i>Dítě a společnost</i>	Vytváření povědomí o existenci kultur a národností (pokud je některé dítě v MŠ příslušníkem jiné národnosti – tak vzhledem k této národnosti)	Vnímat, že existují i jiné kultury, jejich rozmanitost (barva pleti, obydlí, jídlo, zvyky a tradice, škola, příroda)	kkU kČaO
<i>Dítě a svět</i>	Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s neživou a živou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	Vnímat, že svět má svůj řád, že je pestrý a různorodý, pozoruhodný, je nutné všechny jeho formy chránit (lidé, zvířata, vzduch, voda, hlína – živá a neživá příroda)	kkU kČaO

Vzdělávací nabídka : *(co učitelka dítěti nabízí)*

- pohybové činnosti, turistika, sezónní činnosti, běhy, skoky, lezení, převaly atd. v přírodním terénu, míčové hry v přírodě, zahradní sestava pro přirozený pohyb dětí, pohyb v přírodním terénu, zdolávání přírodních překážek (hloučela)
- hry s vodou na školní zahradě – sprchování, otužování
- zdravotně zaměřené činnosti – dechové protahovací, jóga
- manipulační činnosti s předměty- řazení, třídění, sestavování dle předlohy
- jednoduché pracovní činnosti v oblasti úklidu, úpravy prostředí
- vyřizování vzkazů a zpráv
- kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách – společné řešení problémů
- artikulační, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vyprávění dle sledu obrázků
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- samostatný slovní projev na určité téma
- smyslové a psychomotorické hry, relaxační, odpočinkové zajišťující zdravou pohodu prostředí
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- dramatické činnosti – mimické vyjadřování nálad, pocitů, činností
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení pojmové paměti
- literární aktivity – veršujeme, ilustrace – ilustrujeme
- přednes, recitace, převyprávění
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené k vytváření – chápání - pojmů a osvojování poznatků – vysvětlování, objasňování
- hry na téma rodina, přátelství, pomoc
- výlety do přírody
- společné aktivity různého zaměření (muzeum, divadlo, koncert, návštěva školy, návštěva arboreta, skleníku)

- tvůrčí činnosti slovesné, dramatické ...
- tematické hry seznamující dítě s různými druhy řemesel a povolání
- praktické ukázky varující dítě před nebezpečím v období prázdnin
- hasiči – návštěva u hasičského sboru
- obrazový materiál – mapa, glogus, encyklopedie, suvenýry, multikulturní panenky, pohlednice, Orffovy nástroje, korálky, obrázky
- výroba netradičních předmětů – totemy, korálky, pečení placky, indiánská čelenka, výrobky z tvrdého papíru, lepenky, dřev, těstovin, přírodnin, tanec na etnickou hudbu
- grafomotorické cvičení
- artefietika, prvky dramaterapie
- ekoaktivity –IRIS
- návštěva Hvězdárny – program na poznávání vesmíru

8. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí nadaných

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání v mateřské škole jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se SVP je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovělo dětem jejich potřebám a možnostem.

1.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními (dále také „PPO“)

- Cílem vzdělávání dětí s PPO je vytvořit optimální podmínky k rozvoji jejich osobnosti, k učení, komunikaci a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Účelem podpory jejich vzdělávání je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu.
- **Podpůrná opatření 1. st.** stanovuje MŠ – Plán pedagogické podpory (PLPP).
- **Podpůrná opatření 2. – 5. st.** jsou stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte – Individuální vzdělávací plán (IVP, pravidla stanovuje vyhl. 27/2016 Sb.).
- Podmínka – volba vhodných vzdělávacích metod v souladu se stanovenými podp. opatřeními, vysoce profesionální přístup učitelek, úzká spolupráce s rodiči a dalšími odborníky.

1.2. Systém péče o děti s PPO

- Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP, IVP
- Stanovení odpovědných osob, zapojení dalších subjektů – odborné, zájmové...

1.3. Podmínky vzdělávání dětí s PPO

- Vytvoření podmínek pro indiv. potřeby dětí s PPO
- Realizace stanovených podpůrných opatření
- Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte
- Snížení počtu dětí ve třídě souladu s právními předpisy
- Přítomnost AP podle st. přiznaného podpůr. opatření

9. Vzdělávání dětí nadaných

- Podpora dítěte s vykazovanými známkami nadání, využití jeho potenciálu.
- Dle ind. potřeb nadaného dítěte využít všech stanovených PPO v rozsahu 1. – 4. st.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Dítě dvouleté je silně egocentrické, vymezuje se vůči ostatním, objevuje, poznává všemi smysly. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují.

Zvláštnosti:

- Krátkodobá pozornost zn. časté střídání nabídky činností, trénování praktických dovedností, co nejvíce prostoru pro volnou hru a pohybové aktivity.
- Učení nápodobou, situačním učením, situačním učením, vlastním prožitkem, hrou, pohybem...
- Časté opakování činností, pravidelné rituály.
- Trénování návyků a praktických dovedností.
- Poznávání nových vzorců chování, silnější vazba na dospělou osobu.
- Učitelka v roli zástupce rodiče – jistotou a oporou v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.
- Posílení práce ve třídě s dvouletými dětmi (2,5) o chůvu prostřednictvím financování z projektu OP VVV Podpora škol formou projektů... Šablony pro MŠ) v době od 8:00 do 12:00 hod denně.
- Zajištění podpory dalšího vzdělávání učitelek MŠ v oblasti péče o dvouleté děti (Šablony, NIDV...).
- Nutné zajistit prevenci bezpečnostních a požárních rizik – proškolení zaměstnanců, zmapovat situaci, vytvořit (cvičeně realizovat) plán postupu v případě ohrožení (dětí dvouleté jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem).

Podmínky vzdělávání dvouletých dětí

- Stálý pravidelný režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činností, více individuální péče, srozumitelná pravidla
- Dostatečně dlouhá doba na ind. adaptaci na nové prostředí
- Dostatečné množství hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- Upravené prostředí pro volný pohyb dětí, variabilita v uspořádání prostoru, naplnění potřeby ind. průběžného odpočinku.
- Dostatečné hygienické zázemí (nádoby na pleny, nočníky, dostatek náhradního prádla a ošacení...)
- Vyhovující režim dne (pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek...)
- Dodržování vyhl. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení... MŠMT Vzdělávání dětí od dvou do tří let v mateřské škole: www.msmt.cz

10. Zásady pro práci s integrovanými bloky

- vzdělávací obsah je konkrétní vzdělávací nabídka uspořádaná do ucelených částí – integrovaných bloků, které propojují různé vzdělávací oblasti, v rámci integrovaných bloků učitelka pracuje s těmito pojmy: témata, tematické celky, tematické části
- vzdělávání je založeno na práci s vhodnými, dětem blízkými a jim srozumitelnými tematickými celky, na integrovaném vzdělávání hrou a činnostmi dětí
- obsah integrovaných bloků je zpracován do přehledných tabulek a textu, obsahuje charakteristiku IB, dílčí cíle, očekávané výstupy, vzdělávací nabídku, rizika
- integrované bloky jsou společné pro celou mateřskou školu, kromě prvního tematického celku může učitelka v průběhu roku volit celky dle dané posloupnosti
- ŠVP je doplněn dílčími projekty či programy, které jsou rozpracovány na úrovni třídních programů, nebo mohou sdružovat děti z různých tříd (např. projekt Výchova je zdraví)
- učitelky ve své třídě IB konkretizují pro aktuální vzdělávání podle podmínek ve třídě (charakteristika třídy), plánování bude formou myšlenkových map
- práce v integrovaných blocích počítá s uplatňováním evaluačních postupů v průběhu i po jejich ukončení (evaluace a hodnocení dle zadávacího listu a do individuální diagnostiky dítěte)
- forma zpracování tematického celku a jeho částí bude na mateřské škole bude jednotná (po dohodě učitelek ve třídě)

Časový plán tematického vzdělávání

- je volný, otevřený tématu a jeho náročnosti, s možností úprav podle okolností a vývoje situace (prodlužovat i zkracovat, popř. ve zdůvodnitelných případech nahrazovat jinými)
- je v souladu s tematickými celky, je vytvořen na tři školní roky v rámci dalšího ověřování funkčnosti školního vzdělávacího programu

Způsob práce a organizace prostředí (úkol pro učitelky)

- každé dítě má právo vzdělávat se v rozsahu svých individuálních potřeb

- předškolní vzdělávání musí stavět na vnitřní motivaci (možnost samostatně se rozhodovat o tom, co z nabízeného zkusí, čemu se bude věnovat, s kým si bude hrát, co je zajímavá, co chce vědět apod.)
- organizace práce a metody musí naplňovat znaky prožitkového učení (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, konkrétní činnosti, manipulace, experimentování, hra)
- cíleně vytvářet pro děti stimulačně bohaté prostředí, otevřený přístup k aktivitám, k pomůckám, možnost volby skupinové či individuální práce

Vyhodnocování tematických celků (integrovaných bloků) vzdělávání

- na úrovni ŠVP i TVP průběžně sledovat a hodnotit z hlediska naplňování cílů vzdělávání (rámcové je třeba uplatňovat vždy a všude)
- po ukončení tematické části či celku (ale i v průběhu) zamýšlet, zda jsou, či byly naplňovány vytyčené specifické cíle (a jaké další specifické cíle byly naplňovány), zda děti získávaly očekávané výstupy v rámci individuálního rozvoje
- naplňování kompetencí bude vyhodnoceno v případech IVP, PLPP (jejichž cílem je cílená intervence) a u dětí, které zahájí povinnou školní docházku
- učitelky budou sledovat a hodnotit individuální pokroky dítěte, průběžně zjištění zapisovat do diagnostiky, či zakládat do portfolia dítěte

11. Třídní vzdělávací programy

- Učitelky (nebo učitelka) ve třídách připravují/je třídní vzdělávací program, které jsou již konkrétním plněním dílčích cílů ŠVP PV.
- Přes dílčí cíle, vzdělávací nabídku bodu směřovat k očekávaným výstupům, které jsou v konkrétním vzdělávání charakterizovány jako dílčí poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje ve všech vzdělávacích oblastech.
- Učitelky musí mít vždy na zřeteli, že ve své pedagogické práci průběžně sledujeme rámcové záměry, což je rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je naše společnost založena a získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

- Na úrovni tříd bude prováděna evaluace a hodnocení, které bude vycházet ze systému školní evaluace. Všechny učitelky budou provádět vlastní sebereflexi své práce.
- Dokumentace třídních programů bude vytvářet portfolio třídního vzdělávání, které bude výchozím materiálem pro další plnění ŠVP a dále jako evaluační nástroj k plnění očekávaných výstupů směřujících k naplňování klíčových kompetencí v kvalitě individuálně dětmi dosažitelné.
- Evaluace výsledků vzdělávání (po integrovaném bloku) bude prováděna na základě vytvořeného evaluačního listu, který prošel diskusí na pedagogické radě školy.

12. Systém evaluace

- Oblast evaluace a hodnocení bude jedním z hlavních záměrů jak dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, tak i cíleného sjednocování pohledu učitelky na dítě a naplňování jeho potřeb v rámci nabízeného předškolního vzdělávání.
- Pedagogická evaluace bude probíhat jako proces neustálého vyhodnocování (zjišťování, porovnávání, vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu a efektivnost vzdělávacího procesu a jeho výsledků podle předem stanovených kritérií) učitelkou za účelem rozhodování o dalším postupu ve vzdělávacím procesu, v evaluaci podmínek činností a výsledků vzdělávání pro zdůvodnění dalšího účelného postupu. Je koncipována jako součást řídicího procesu pedagogem (AEV) i řízení mateřské školy.
- Evaluace bude probíhat na úrovni školy i jednotlivých tříd.
- Budou ji provádět všechny učitelky školy.
- Ředitelka bude vyhodnocovat v rámci zadaných evaluačních nástrojů a plánu evaluačního systému celkovou úroveň školy, zjištění zároveň budou podkladem pro ředitelku školy v přípravě Hodnotící zprávy o činnosti mateřské školy.
- Zjištění budou využívána jako zpětná vazba pro zkvalitnění předškolního vzdělávání.
- Konkrétní kritéria pro vyhodnocování všech oblastí, které jsou předmětem evaluace, jsou odvozena z požadavků na předškolní vzdělávání dle RVP PV a jsou uvedena v příloze.
- Základním nástrojem pro sledování a vyhodnocování úspěšnosti vzdělávání je porovnávání školního (třídních vzdělávacích programů) s RVP PV, do jaké míry jsou v souladu a jak je vzdělávání v praxi realizováno.
- Hodnocení budeme používat vzhledem k hodnocení dítěte a učitelky.

- Sledování a hodnocení bude probíhat vždy tak, aby bylo smysluplné a účelné. V oblasti vlastního vzdělávání u jednotlivých dětí může učitelka volit individuálně různý způsob sledování a hodnocení i různou formu a rozsah záznamů, odpovídající vzdělávacím potřebám dítěte.
- Dle přísl. vyhlášky budou učitelky provádět evaluaci v IVP, PPLP u dětí s přiznaným podpůrným opatřením

Nástroje a plán evaluační činnosti, které bude škola využívat:

- evaluace školního kurikula (kritéria zadá ředitelka školy)
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace IB)
- naplňování cílů ŠVP (všechny učitelky)
- práci učitelek (včetně jejich sebereflexe)
- informace, koordinace na pedagogické radě – uvádění do praxe ve třídách
- výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)
- kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV
- na základě zjištění provedena analýza stavu a následně potřebné úpravy vzdělávacích podmínek, ale také projektování vlastní ped. činnosti zaměřené na rozvoj klíčových kompetencí dětí.

Školní vzdělávací program je závazný pro všechny učitelky (v oblasti podmínek i provozních zaměstnanců) mateřské školy. Je otevřeným dokumentem, který byl vytvořen na období tří let, pak bude podroben analýze a budou vyvozeny závěry po další zkvalitňování vzdělávání.

ŠVP MŠ a ŠJ Kralice na Hané, příspěvkové organizace byl projednán na pedagogické radě dne:.....

Rodiče byli se ŠVP MŠ seznámeni na schůzce dne

Svým podpisem беру odpovědnost za plnění ŠVP MŠ.

zaměstnanci školy:

ředitelka:

Pilotáž projektu SYPO aktivity začínající učitel/ka

Obsah projektu:

Zapojení školy do projektu NPI ČR – Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů (SYPO)

- **aktivita Začínající učitel/ka**

Zapojení začínající učitelky (ZU) do praxe nebývá rychlé ani snadné. Začínající učitelka při vstupu do pedagogické praxe nemůže zůstat osamocena. Proto při vstupu ZU do praxe (k 1.9.2022) naše mateřská škola využila nabídky Národního pedagogického institutu ČR (NPI ČR) a vstoupila do projektu pilotáže aktivity - podpory začínající učitelky. Pilotáž uvedené aktivity SYPO bude na škole realizován dva školní roky.

Aktivita Začínající učitel SYPO vyškolila „garanty“, kteří v projektu pomohou školám s plánování i hladkým průběhem adaptačního období. Kromě určeného garanta dostaly školy dokument Model systému podpory ZU. V tomto dokumentu najdou řadu doporučení pro efektivní adaptační období (AO) a inspirativní příklady z praxe jiných škol. Zapojením do pilotáže naše MŠ dostane příležitost vytvořit se či aktualizovat vlastní plán adaptace, která bude plně respektovat specifika dané školy. ZU a uvádějící učitelka (UU) získají jasnou představu o tom, jak důležité jsou právě v AO plánování, zpětná vazba a vzájemná spolupráce. Pomoc je věnována také UU, která čerpá z vytvořeného Manuálu k Modelu systému podpory ZU a poř. rad a doporučení garanta aktivity; následně je zjišťováno, jak moc časově činnost uvádění ZU zatíží UU a také, jaké metodické i manažerské znalosti dovednosti k uvádění potřebuje.

Základní triáda spolupracujících v aktivitě ZU tvoří vedoucí školy - VeŠ (ŘŠ, ZŘŠ, VU), uvádějící učitelka (UU) a začínající učitelka (do dvou let ped. praxe). Tato spolupráce je podpořena „garantem“ aktivity ZU SYPO (metodik specialista) a spolupracuje se školou při realizaci vytvořeného adaptačního plánu ZU (Plán uvádění ZU), je škole pomoci při jeho realizaci, sběru dat z pilotování, vyhodnocování kvality poskytovaného adaptačního působení jak ze strany VeŠ, UU a sebereflexe ZU.

Jako základní otázku adaptace ZU si můžeme položit:

- jak identifikovat potřeby ZU a UU a jak plánovat jejich rozvoj
- jak hodnotit práce ZU a UU a jak jim poskytnout zpětnou vazbu
- jak škole vytvořit vhodné podmínky pro uvádění ZU

Podpisy zúčastněných:

Veš

ZU

UU

Příloha ŠVP MŠ č. 2 ze dne 1.9.2021

Kapitoly 3. Podmínky vzdělávání - Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se doplňuje nová kapitola, která zní:

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami nezvládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka sami podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinné, předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání.

V tomto případě zřídí ředitelka mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud tomu není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by se děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnou školního úspěchu.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání**, který lze využívat individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do **mateřské školy**.

